

NORSK LOVTIDENDE

Utgitt efter offentlig foranstaltning ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 3	Utgitt 28 januar	1937
-------	------------------	------

Skriv frå Socialdepartementet.

16 janr.

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 beslutning av Nissedal herredsstyre, Telemark fylke, i møte 19 desember 1936 om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 15 februar 1937 fra hvilken dag den eldre vedtekts bestemmelser opphører å gjelde.

Vedtekten lyder så:

§ 1.

A. Utsalgssteder for varer skal — med nedennevnte undtagelser — på hverdager holdes lukket fra kl. 18 til kl. 9.

De siste 6 hverdager før julaften kan der holdes åpent til kl. 20. 1 og 17 mai holdes lukket hele dagen.

Påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften lukkes kl. 15.

B. På søn- og helligdager holdes lukket hele dagen.

§ 2.

A. Utsalgssteder, hvorfra der kun selges tobakksprodukter, frukt, sjokolade, alkoholfrie drikke, brød, papir, kort, frimerker, aviser, tidsskrifter, skal på hverdager holdes lukket fra kl. 19 til kl. 9. 1 og 17 mai kan kun holdes åpent til kl. 17. Påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften lukkes kl. 15.

B. På søn- og helligdager holdes lukket hele dagen.

§ 3. Undtatt fra vedtektenes bestemmelser er bensin- og oljestasjoner, apotek og utsalgssteder, hvorfra der bare selges melk og fløte, bil- og sykkelrekvisita samt bakverk (konditorvarer).

§ 4. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det er dog tillatt efter stengetid å ekspedere kunder som er kommet inn før stengetid.

§ 5. Overtredelse av disse vedtekters bestemmelser straffes efter loven. Jfr. straffelovens § 339, 2.

16 janr. **Skrivelse fra Socialdepartementet.**

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 med enkelte redaksjonelle endringer beslutning av Stjærna herredstyre, Sør-Trøndelag fylke, i møte 5 januar d. å. om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 15 februar 1937 fra hvilken dag den eldre vedtekts bestemmelser op- hører å gjelde.

Vedtekten lyder så:

§ 1. Utsalgssteder for varer skal på hverdager før sön- og helligdager holdes lukket fra kl. 18.

Påskeaften, pinseaften og julaften lukkes kl. 15.

På sön- og helligdager holdes helt lukket.

§ 2. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det er dog tillatt efter lukningstid å ekspedere kunder som er kommet inn før lukningstid.

§ 3. Overtredelse av denne vedtekt straffes efter loven. Jfr. straffelovens § 339, 2.

18 janr. **Skrivelse fra Landbruksdepartementet.**

I medhold av lov av 2 juni 1933 om fredning av ferskvannsfisk, jfr. kongelig resolusjon av s. d., har Landbruksdepartementet under 18 januar 1937 fastsatt følgende fiskeriregler for Hols- og Tyrifjorden, Randselven, Drammenselven ned til Geithusfossen, og de i disse fallende bielver og bekker så langt som sik og ørret fra hovedvassdraget går op, samt tjern som dannes av elvene og står i forbindelse med dem ved høiere vannstand, innen Norderhov, Hole, Tyristrand, Modum og Lier herreder og Hønefoss by, Buskerud fylke:

1. Til fangst av fisk er det forbudt å bruke:

- a. Oter.
- b. Lyster.
- c. Kurver.
- d. Bunn-not, kilenot, flytenot og lignende bundne redskaper. Dog skal det være tillatt å bruke bunn-not innen Liers grenser i tiden fra og med 1 august til og med 30 september.
- e. Bundne redskaper med mindre maskevidde enn 39 mm i våt tilstand. Dog skal det til abborfiske være tillatt bruke garn med 26 mm til og med 30 mm maskevidde i våt tilstand. På steder som oversvømmes ved flom samt i bukter og vikar som dannes av flom, skal det dessuten være tillatt til bras-, gjedde- og abborfiske å

bruke bundne redskaper med maskevidde ned til 26 mm 18 janr. i våt tilstand.

f. Teiner, slør eller lignende innretninger med mindre åpning mellom sprinklene enn 45 mm. Dog skal det være tillatt til gjedde- og abborfiske å bruke slike redskaper med åpning mellom sprinklene ned til 26 mm.

2. Ved innløp til elv eller fjord må ikke fiskeredskap brukes eller settes ut anderledes enn at fisken får fri eller uhindret gang. I elv skal der ikke henstå garn om dagen.

3. Mellem stengene i de innretninger — hekker — som skal lede fisken inn til ruse eller lignende redskap hvormed ørret eller sik kan fanges, skal avstanden ikke være mindre enn 45 mm. Disse stenger må ha loddrett stilling, ikke vannrett eller skrå, og mellomrummene må ikke være fortettet med ris, kvist eller annet materiale.

I enden av hver rute skal anbringes en firkantet ramme av jern med 31 cm lange sider. I rammens vinkler festes like lange snorer som knyttes sammen i ett punkt, som blir rusens ytterste festepunkt. Mellem rammens sider utspennes garn hvis maskevidde ikke må være mindre enn 39 mm i våt tilstand.

4. I Randselven skal alt fiske undtagen stangfiske være forbudt fra lørdag middag kl. 12 til mandag middag kl. 12 og for øvrig når vanntilførselen er avstengt ved Randsfjord.

5. I Drammenselven nedenfor reguleringsdammen ved Tyrifjordens utløp skal alt fiske undtagen stangfiske være forbudt når reguleringsdammen er helt satt.

6. Alt fiske skal være forbudt fra og med 15 oktober til og med 30 november. For ruse gjelder forbudet fra og med 15 september.

7. Overtredelse av disse bestemmelser er belagt med straff.

8. Disse regler trer i kraft straks og blir gjeldende inn- til videre.

Samtidig opheves de ved kongelig resolusjon av 3 november 1880, høieste resolusjon av 27 juli 1886 og kongelig resolusjon av 29 juni 1917 fastsatte fiskeriregler for så vidt ovennevnte vassdrag angår.

Skrivelse fra Landbruksdepartementet.

18 janr.

I medhold av lov av 2 juni 1933 om fredning av ferskvannsfisk, jfr. kongelig resolusjon av s. d., har Landbruksdepartementet under 18 januar 1937 fastsatt følgende fiskeriregler for Steinsfjorden med deri

18 janr. fallende bekker så langt fisk går op innen Norderhov og Hole herreder, Buskerud fylke:

1. Det er forbudt til fangst av fisk å bruke:

- a. Lyster og alle slags nøter.
- b. Bundne redskaper med mindre maskevidde enn 39 mm i våt tilstand. Til fangst av abbor kan dog brukes garn med 26 mm til og med 30 mm maskevidde i våt tilstand.
- c. Stive redskaper med mindre spileavstand eller maskeåpning enn 45 mm. Til fangst av gjedde og abbor kan dog brukes stive redskaper med ned til 26 mm spileavstand eller maskeåpning.

2. Overtredelse av disse regler er belagt med straff.

3. Disse regler trer i kraft straks og blir gjeldende inntil videre.

Samtidig opheves de ved kongelig resolusjon av 29 juni 1917 fastsatte fiskeriregler forsåvidt ovennevnte vassdrag angår.

18 janr. **Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.**

I medhold av lov om motorvogner av 20 februar 1926 § 21 II første ledd, kfr. lov av 6 juni 1930 og 2 juni 1933 bestemmes for Romedal herred, Hedmark fylke, følgende som gjeldende inntil videre vedrørende erhvervsmessig personbefordring med motorvogn:

«På de offentlige veier innen Romedal herred må erhvervsmessig personbefordring uten rute med motorvogn ikke drives av andre enn dem som får tillatelse dertil av politimesteren.

De nærmere bestemmelser og regler bl. a. angående antallet av sådanne tillatelser, takster for befordringen, største passasjertall, avgift for særskilt registrering, kontroll m. v. kan fastsettes av formannskapet efter forslag fra politimesteren. Takstene skal derhos forelegges fylkesveistyret til godkjennelse for de streknings vedkommende hvor det er gitt tillatelse til bilrutedrift.

Undtatt fra foranstående bestemmelser er befordring fra sted utenfor herredets grenser til eller gjennom herredet, samt kjøring med utenbygds vogn til herredet og tilbake med de samme personer.

Forbudet omfatter heller ikke leilighetsvis befordring hvor omstendighetene efter politimesterens skjønn gjør at de med bevilling utstyrte vogner er utilstrekkelige i antall, således ved større stevner eller lignende.

Enn videre er undtatt befordring av offentlige tjenestemenn, læger, dyrlæger, jordmødre, syke som trenger hurtig hjelp samt veivesenets transporter.

Disse bestemmelser trer i kraft straks.»

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

18 janr.

I medhold av lov om motorvogner av 20 februar 1926 § 21 II første ledd, kfr. lov av 6 juni 1930 og 2 juni 1933 bestemmes for Stange herred, Hedmark fylke, følgende som gjeldende inntil videre vedrørende erhvervsmessig personbefordring med motorvogn:

«På de offentlige veier innen Stange herred må erhvervsmessig personbefordring uten rute med motorvogn ikke drives av andre enn dem som får tillatelse dertil av politimesteren.

De nærmere bestemmelser og regler bl. a. angående antallet av sådanne tillatelser, takster for befordringen, største passasjertall, avgift for særskilt registrering, kontroll m. v. kan fastsettes av formannskapet efter forslag av politimesteren. Takstene skal derhos forelegges fylkesveistyret til godkjennelse for de strekningers vedkommende hvor det er gitt tillatelse til bilrutedrift.

Undtatt fra foranstående bestemmelser er befordring fra sted utenfor herredets grenser til eller gjennom herredet, samt kjøring med utenbygds vogn til herredet og tilbake med de samme personer.

Forbudet omfatter heller ikke leilighetsvis befordring hvor omstendighetene efter politimesterens skjønn gjør at de med bevilling utstyrte vogner er utilstrekkelige i antall, således ved større stevner eller lignende.

Enn videre er undtatt befordring av offentlige tjenestemenn, læger, dyrlæger, jordmødre, syke som trenger hurtig hjelp samt veivesenets transporter.

Disse bestemmelser trer i kraft straks.»

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

18 janr.

I henhold til § 13 i bygningsloven av 22 februar 1924 og § 1 i brandloven av 15 august 1908, jfr. bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 11 desember 1924, bestemmer departementet herved at lensmannen i Stange inntil videre skal være medlem av bygningsrådet og brandstyret for Stange bygningskommune, Hedmark fylke, i stedet for politimesteren.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

18 janr.

I henhold til § 28, jfr. § 27 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 stadfestes de av Hammerfest bystyre i møte 19 november 1936 vedtatte forandringer i reguleringen for Krudthusplataet ved Akkerfjordveien i Hammerfest.

I henhold til § 3 i bygningsloven approberes som gjeldende inntil videre sådanne vedtekter i tilknytning til denne regulering:

- 18 janr. «Området skal bebygges som på reguleringskartet anviset med $1\frac{1}{2}$ etasjes småhus med et areal på 50—70 m², frittliggende og tilbaketrukket 3 meter fra regulert veilinje. Tomtestørrelsen skal utgjøre 300—400 m² undtagelsesvis 250 m².

Uthuser tillates ikke opført uten som direkte tilbygg til våningshusene. Fra disse bestemmelser kan bygningsrådet innenfor rammen av bygningsloven tilstede undtagelser.

Hvor betingelsene (vann og tilfredsstillende avløp) er til stede kan bystyret bestemme at vannklosetter installeres. Helserådets og bygningsrådets uttalelse skal dog innhentes i hvert enkelt tilfelle.»

- 18 janr. **Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.**

I henhold til § 28, jfr. § 27 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 stadfestes den av Hammerfest bystyre i møte 19 november 1936 vedtatte forandring i reguleringen av Tranbrennerialmenningen på Fuglenes i Hammerfest.

I henhold til § 3 i bygningsloven approberes som gjeldende inntil videre sådanne vedtekter i tilknytning til denne regulering:

«Den på reguleringskartet inntegnede bebyggelse skal opføres som frittliggende små våningshus med $1\frac{1}{2}$ —2 etasjer. De trekkes 2,5 meter tilbake fra den regulerte gate- linje for å skaffe plass til eventuelle trappebygg og lignende.

Fra disse bestemmelser kan bygningsrådet innenfor rammen av bygningsloven tilstede undtagelser.»

- 19 janr. **Skrivelse fra Socialdepartementet.**

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924, stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 beslutning av Kolbu herredstyre, Opland fylke, i møte 29 desember f. å. om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 15 februar 1937 fra hvilken dag den eldre vedtekts bestemmelser op- hører å gjelde.

Vedtekten lyder så:

§ 1.

- A. Utsalgssteder for varer skal på hverdager med nedennevnte undtagelser holdes lukket fra kl. 18 til kl. 6. Påskeaften, pinseaften, julaften og hverdager mellom jul og nyttår lukkes kl. 15. 1 og 17 mai holdes helt lukket.

De 5 siste hverdager før julaften og de 3 siste hverdager før skjærstorsdag kan holdes åpent til kl. 20.

- B. På søn- og helligdager holdes helt lukket.

§ 2. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det 19 janr. er dog tillatt etter lukningstid å ekspedere kunder som er kommet inn før lukningstid.

§ 3. Overtredelse av denne vedtekt straffes etter loven, jfr. straffelovens § 339, 2.

Skriv frå Socialdepartementet.

19 janr.

Etter fullmakt gjeve ved kongeleg resolusjon frå 25 april 1924 stadfester departementet hermed i samhøve med lov nr. 5 frå 25 juli 1913 med nokre redaksjonelle brigde vedtaket åt Lom heradstyre, Opland fylke, i møte 15 desember um ny vedtekt um stengjingstid for utsalsstader.

Vedtekta gjeld inntil vidare, å rekna frå og med 15 februar d. å. Den eldre vedtekta fell burt frå same dagen.

Vedtekta lyder so:

§ 1. Utsalsstader for varor skal på kvardagar vera stengde frå kl. 18 til kl. 9.

Jolaftan og pinseftan stengjast kl. 16. 1 mai og 17 mai stengjast kl. 12. På sun- og helgedagar, påskeftan og annen nyårsdag haldast heilt stengt.

§ 2. I stengjingstidi må kunder ikkje sleppast inn. Det er likevel høve til etter stengjingstid å ekspedera kunder som er komne inn fyre stengjingstid.

§ 3. Brot på desse vedtekter vert straffa etter lovi. Jfr. straffelovas § 339, 2.

Skriv frå Socialdepartementet.

19 janr.

Etter fullmakt gjeve ved kongeleg resolusjon frå 25 april 1924 stadfester departementet hermed i samhøve med lov nr. 5 frå 25 juli 1913 med nokre redaksjonelle brigde vedtaket åt Gjøvdal heradstyre, Aust-Agder fylke, i møte 21 desember 1936 um vedtekt um stengjingsstid for utsalsstader.

Vedtekta gjeld inntil vidare, å rekna frå og med 15 februar d. å.

Vedtekta lyder so:

§ 1.

A. Utsalsstader for varor skal med nedannemnde undantak vera stengde på kvardagar frå kl. 18 til kl. 9. På mandagar kan dei haldast opne frå kl. 8 og på laurdagar til kl. 19.

Dei siste seks kvardagane fyre jolaftan kan dei haldast opne til kl. 20. 1 og 17 mai haldast heilt stengt. Pins-, jol- og nyttårsaftan stengjast kl. 15 og påskeftan kl. 12.

B. På sun- og helgedagar skal dei vera stengde heile dagen.

19 janr. § 2.

A. Utsalsstader som berre sel tobakkssvaror, frukt, sjokolade, alkoholfrie drikkevaror, brød, konditorvaror, papir, kort, frimerker, avisor og tidsskrifter skal på kvar-dagar vera stengde frå kl. 19 til kl. 9. Påske-, pins-, jol- og nyttårsaftan og 1 og 17 mai kan stengjast kl. 17.

B. På sun- og helgedagar haldast heilt stengt.

§ 3. Undanteke frå stengjingsreglane er utsalsstader som berre sel mjølk og fløte, likeins bensin- og oljestasjonar, jfr. dog den ålmenne helgedagslovgjeving.

§ 4. I stengjingstidi må kundar ikkje sleppast inn, men dei som er komne inn fyre stengjingstid kan ekspederast etter stengjingstid.

§ 5. Brot på desse stengjingsreglar vert straffa etter straffelovi § 339, 2.

19 janr. **Skriv frå Socialdepartementet.**

Etter fullmakt gjeve ved kongeleg resolusjon frå 25 april 1924 stadfester departementet hermed i samhøve med lov nr. 5 frå 25 juli 1913 med nokre redaksjonelle brigde vedtaket åt Nedstrand heradstyre, Rogaland fylke, i møte 17 desember 1936 um vedtekt um stengjings-tid for utsalsstader.

Vedtekta gjeld inntil vidare, å rekna frå og med 15 februar d. å.

Vedtekta lyder so:

§ 1.

A. Utsalsstader for varor skal på kvardagar i tidi frå og med 1 april til og med 30 september vera stengde frå kl. 21 til kl. 7 og på kvardagar i tidi frå og med 1 oktober til og med 31 mars fra kl. 20 til kl. 8.

På jol- og nyårsaftan stengjast kl. 17 og på påske- og pinseaftan kl. 18.

B. På sun- og helgedagar haldast heilt stengt.

§ 2. I stengjingstidi må kunder ikkje sleppast inn. Det er likevel høve til etter stengjingstid å eksepdera kunder som er komne inn fyre stengjingstid.

§ 3. Brot på desse fyresegner vert straffa etter lovi. Jfr. straffelovas § 339, 2.

19 janr. **Skrivelse fra Socialdepartementet.**

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 med enkelte redaksjonelle endringer beslutning av Stod herredstyre, Nord-Trøndelag fylke, i møte 17 desember 1936 om vedtekt angående luk-ningstid for utsalgssteder.

Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 1 februar d. å.

Vedtekten lyder så:

19 janr.

§ 1. Alle utsalgssteder for varer skal med nedenfor nevnte undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 19 til kl. 8,30.

§ 2. Påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften lukkes kl. 15.

§ 3. De siste 6 hverdager før julaften lukkes kl. 20.

§ 4. 1 og 17 mai lukkes kl. 12.

§ 5. På søn- og helligdager holdes helt lukket.

§ 6. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det er dog tillatt etter lukningstid å ekspedere kunder som er kommet inn før lukningstid.

§ 7. Bensinstasjoner omfattes ikke av denne vedtekts bestemmelser.

§ 6. Overtredelse av foranstående bestemmelser straffes efter loven, jfr. straffelovens § 339 punkt 2.

Skrivelse fra Socialdepartementet.

19 janr.

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 Mosjøen bystyres beslutning i møte 30 desember f. å. om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 15 februar 1937 fra hvilken dag den eldre vedtekts bestemmelser op- hører å gjelde.

Vedtekten lyder så:

§ 1.

A. Utsalgssteder for varer skal med nedenfor nevnte undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 18,30 til 8,30.

I månedene juni, juli og august holdes lukket fra kl. 18 til kl. 8.

1 og 17 mai holdes helt lukket.

Påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften lukkes kl. 17.

B. På søn- og helligdager holdes disse utsalgssteder helt lukket.

§ 2.

A. Utsalgssteder som forhandler tobakk og tobakksartikler, spillkort, spaserstokker, frembringelser av have- og jordbruk i naturlig tilstand, ville bær, ville blomster, sjokolade, marsipan, konfekt, sukkertøi, iskrem, fiken, fikenkaker, dadler, konfektrosiner, nøtter av alle slags, mineralvann og alkoholfritt øl, kan holdes åpne på hverdager fra kl. 8,30 til kl. 21.

I månedene juni, juli og august kan disse utsalgssteder åpne kl. 8.

1 og 17 mai kan holdes åpent fra kl. 8 til kl. 10 og fra kl. 17 til kl. 21.

Påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften lukkes kl. 17.

19 janr. B. På søn- og helligdager (undtatt nyttårsdag, 1 påskedag, 1 pinsedag og 1 juledag) kan disse utsalgssteder holdes åpne fra kl. 17 til kl. 21.

§ 3.

A. Utsalgssteder som forhandler egg, melk, fløte, natursmør og ost, baker- og konditorvarer og tillaget mat, kan holdes åpne på hverdager fra kl. 7 til kl. 19.

1 og 17 mai holdes åpent fra kl. 7 til kl. 10 og fra kl. 18 til kl. 20.

Påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften lukkes kl. 17.

B. På søn- og helligdager (undtatt nyttårsdag, 1 påskedag, 1 pinsedag og 1 juledag) kan disse utsalgssteder holdes åpne fra kl. 8 til kl. 10 og fra kl. 18 til kl. 20.

§ 4. De siste 8 hverdager før julaften kan alle utsalgssteder holdes åpne 1 time lenger enn ordinært.

§ 5. Utsalgssteder hvor der selges varer for hvilke der foran er fastsatt forskjellige lukningstider må rette sig efter lukningstiden for de varer som rammes av den strengeste lukningsbestemmelse. Likeså må den strengeste bestemmelse gjelde når to dager for hvilke der er fastsatt forskjellige lukningstider, faller på hverandre.

§ 6. I lukningstiden må kunder ikke slippe inn. Det er dog tillatt efter lukningstid å ekspedere kunder som er kommet inn før lukningstid.

§ 7. Utsalgssteder for aviser, tidsskrifter, magasiner, skrivesaker, frimerker, karter, reisehåndbøker, billetter, malerier og kunstgjenstander samt apotek og bensinstasjoner omfattes ikke av denne vedtekts bestemmelser.

§ 8. Overtredelse av foranstående bestemmelser straffes efter loven, jfr. straffelovens § 339, 2.

19 janr. **Skrivelse fra Landbruksdepartementet.**

Herved meddeles at departementet har approbert de av Rauland herredstyre, Telemark fylke, i møte 7 november 1936 fastsatte vedtekter for anvendelse av jordlovens § 55 overfor innenbygdsboende eiere av jordbruk.

Vedtektene lyder så:

§ 1. Finnes jordbruk tilhørende innenbygdsboende å være i vanhevd, kan jordstyret efter forutgående innhentet samtykke av Landbruksdepartementet og overensstemmende med hvad derom er bestemt i lov av 22 juni 1928 om ordning av visse jordspørsmål, dens § 55, gi eieren pålegg om å bringe bruket op i forsvarlig hevd.

Bedømmelsen av hvorvidt vanhevd i lovens forstand kan sies å være til stede, må skje under tilbørlig hensyntagen til jordens beliggenhet og skikkethet for dyrkning

samt til om brukets drift sammenlignet med hvad der antas 19 janr. å være gjennemsnittet for tilsvarende jord i herredet må sies å være i vesentlig grad dårlig skjøttet.

§ 2. Vedkommende jordbruk skal på forhånd befares av det samlede jordstyre. Eieren skal gis et passende varsel om befaringen og han har adgang til å være til stede under denne. Før jordstyret utferdiger sitt pålegg, skal han gis anledning til å uttale sig. Derefter blir departementets samtykke å innhente.

§ 3. Før sådant pålegg gis, skal forholdet søkes ordnet i mindelighet ved at jordstyret henstiller til eieren å iverksette de arbeider det mener bør foretas for å bringe jorden i forsvarlig hevd.

Jordstyret skal i pålegget til eieren påpeke manglene ved brukets drift og fastsatte de arbeider som skal utføres for å bringe jorden i forsvarlig hevd.

§ 4. Til å etterkomme pålegget skal der settes eieren en rimelig frist hvis lengde blir å avpasse efter arten og omfanget av de arbeider som skal utføres. Så vel under fastsettelsen av disse som av fristen skal der tas tilbørlig hensyn til eierens økonomiske stilling og personlige arbeidsevne.

§ 5. For overtredelse av pålegget fastsetter jordstyret en årlig løpende tvangsmulkt som blir å beregne fra den tid eieren får meddelelse om den og forfaller til betaling hvert år, dog ikke i noget tilfelle før utløpet av den frist som er satt for utførelsen av de pålagte arbeider.

§ 6. Mulkten fastsettes og forkynnes for eieren samtidig med pålegget om arbeidets utførelse. Ved fastsettelsen av dens størrelse skal jordstyret nøkternt prøve alle omstendigheter som kan antas å influere på den. Særlig må hensyn tas til eierens økonomiske evne.

Mulkten må ikke i noget tilfelle overstige kr. 1000,00 pr. år. Den inndrives og avsettes overensstemmende med hvad derom er bestemt i lovens § 54.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

19 janr.

I medhold av lov om motorvogner av 20 februar 1926, § 21 II første ledd, kfr. lov av 6 juni 1930 og 2 juni 1933 bestemmes følgende som gjeldende inntil videre m. h. t. enhvermessig motorvognkjøring uten rute på de offentlige veier i Troms innland.

«På de offentlige veier innen herredene Gratangen, Lavangen, Salangen, Bardu, Dyrøy fastland, Tranøy, Sørreisa, Lenvik, Målselv, Øverbygd, Balsfjord, Malangen, Tromsøysund fastland, Storffjord og Lyngen må enhvermessig person- og godsbefordring med motorvogn uten rute ikke foretas av andre enn dem som får fylkesveistyrets tillatelse

19 janr. til kjøringen. Til bevillingen kan fylkesveistyret knytte nærmere betingelser om takster, største passasjertall, avgift for særskilt registrering, kontroll m. v.

Undtatt fra disse bestemmelser er befordring fra sted beliggende utenfor nevnte herreders grenser til eller gjennom herredene. Videre er undtatt befordring av offentlige tjenestemenn, læger, dyrlæger, jordmødre, veivesenets transporter samt syke som trenger hurtig hjelp.

Foranstående bestemmelser trer i kraft 1 april 1937.

De ved kongelig resolusjon av 18 juni 1926 — jfr. departementets skrivelse av 28 s. m. — fastsatte innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig motorvognkjøring på endel veistrekninger i Troms fylke opheves fra nærværende bestemmelsers ikrafttreden.»

20 janr. **Skrivelse fra Justisdepartementet.**

Herved meddeles at Justisdepartementet ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 16 januar 1925, jfr. lov av 17 juni 1869 om politivedtekter for rikets kjøpsteder, har stadfestet Skien bystyres vedtak i møte 18 desember 1936 om forandring i §§ 2, 3 og 50 i politivedtekten for byen, som fremtidig skal lyde således:

§ 2. Enhver er pliktig til straks å rette sig efter de pålegg, tegn eller signaler som politiet i de enkelte tilfeller gir for å oprettholde ordenen og regulere ferdseilen på offentlig gate.

Under særegne omstendigheter som ildebrander, inntog, optøier, prosesjoner og lignende kan politiet gi bestemmelser om ferdseilen, uansett de bestemmelser som er gitt i disse vedtekter.

§ 3. På offentlig gate, på havnen og elven må den offentlige fred og orden ikke forstyrres. Togmarsj, musikk, sang, forevisning av bilder, kunster, severdigheter og lignende samt fanebæring og møter må på offentlig gate bare finne sted efter tillatelse av politiet, hvis instruksjon og anvisninger skal følges. Skal kommunale parker benyttes kan politiet ikke gi tillatelse, med mindre de kommunale myndigheter er enig heri.

Ingen må uten tillatelse av politiet foranstalte vandre eller kjørende reklame eller dele ut oprop, annonser og lignende.

§ 50. De som på eller ut mot offentlig gate vil fremføre musikk, sang, holde taler og foredrag, kringkaste tale, sang eller musikk ved lydforsterker, vise kunster, forevise bilder, severdigheter og lignende må på forhånd innhente politiets tillatelse og følge dets anvisning.

Skriv frå Sosialdepartementet.

20 janr.

Etter fullmakt gjeve ved kongeleg resolusjon frå 25 april 1924 stadfester departementet hermed i samhøve med lov nr. 5 frå 25 juli 1913 med nokre redaksjonelle brigde vedtaket åt Ulvik heradstyre, Hordaland fylke, i møte 21 desember 1936 um ny vedtekt um stengjingstid for utsalsstader.

Vedtekta gjeld inntil vidare, å rekna frå og med 15 februar 1937. Den eldre vedtekta fell burt frå same dagen.

Vedtekta lyder so:

§ 1.

- A. Utsalsstader for varor skal på kvardagar med nedan- nemnde undantak vera stengde frå kl. 18 til kl. 8,30.

Påskeaftan, onsdagen i påskevika, pinseaftan, jolaftan og nyttårsaftan stengjast kl. 15.

1 mai og 17 mai stengjast kl. 12.

- B. På sun- og helgedagar haldast heilt stengt. Utsalsstader som berre sel mjølk kan likevel på desse dagar haldast opne frå kl. 8 til kl. 10.

§ 2. I stengjinstidi må kundar ikkje sleppast inn. Det er likevel høve til etter stengjinstid å ekspedera kundar som er komne inn fyre stengjinstid.

§ 3. Brot på desse fyresegner vert straffa etter lovi. Jfr. straffelova § 339, 2.

§ 4. Desse reglar gjeld ikkje for utsalsstader på Finse.

§ 5. Bensinstasjonar går ikkje inn under fyresegnene i denne vedtekta. Likeeins kan proviantering av dampskib, motor- og fiskefarty skje utan hinder av vedtekta.

Skrivelse fra Landbruksdepartementet.

20 janr.

Med hjemmel i § 44 i lov av 20 mai 1899 angående jakt og fangst og kongelig resolusjon av 25 september 1931 bestemmes at rødrev skal være fredet i tiden fra og med 1 mai til og med 31 oktober i Finnmark fylke.

Denne bestemmelse gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1939.

Overtredelse av bestemmelsen er belagt med straff.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

21 janr.

I henhold til § 3 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 approberes, med visse endringer, som gjeldende inntil videre de av Vardal herredstyre, Opland fylke, i møte 19 desember 1936 vedtatte bygningsvedtekter for Hunndalen bygningsdistrikt og Gjøvik byggebelte i Vardal herred.

21 janr. Vedtektene lyder efter endringene således:

Til lovens § 1.

Disse vedtekter skal gjelde for Hunndalens bygningsdistrikt i Vardal herred innenfor de grenser som er fastsatt ved departementets skrivelse av 3 april 1936, samt for Gjøviks byggebelte i Vardal herred med den utvidelse som er fastsatt i departementets skrivelse av 22 oktober 1936, jfr. grensebeskrivelsen.

Til lovens § 12.

Det skal være ett bygningsråd for Hunndalens bygningsdistrikt og ett for byggebeltet samt en bygnings-, regulerings- og opmålingschef. Samme person skal være bygnings-, regulerings- og opmålingschef, og han skal fungere både for Hunndalens bygningsdistrikt og for Gjøviks byggebelte.

Til lovens § 13.

Begge bygningsråd skal bestå av lensmannen i Vardal, helserådets ordfører og bygnings-, regulerings- og opmålingschefen samt 3 av herredstyret valgte medlemmer. I hvert bygningsråd bør de kommunevalgte medlemmer bestå av to bygningskyndige menn og et medlem av det sittende formannskap.

Til lovens § 23, b.

Det skal overalt anvendes åpen bebyggelse, undtagen i strøk som ved eventuell vedtagelse av byplan blir bestemt til industristrøk eller rekkebebyggelse. Bygningsrådet kan dog tilstede undtagelse fra bestemmelsen om åpen bebyggelse når det tilveiebringes sikkerhet for at naboen opfører sin bygning således at gavlene dekker hverandre.

Til lovens § 25.

For å fremme reguleringsplanen for den videre bebyggelse bør kartlegning av bygningsdistriktet foretas.

Til lovens § 26.

Ved planleggelsen skal det tas hensyn til de stedlige forhold og terrengets karakter.

Til lovens § 26, h.

Som regel må ingen murbygning gis mer enn 2 etasjer foruten kjeller og loft. Undtagelse fra denne regel kan i særlige tilfeller tillates av bygningsrådet, dog kan det ikke tillates opført høiere bygninger enn 3 etasjer, men da uten beboelse på loftet. For trebygninger gjelder bestemmelsen i lovens § 114.

Til lovens § 26, i.

21 janr.

Ingen tomt må bebygges forinnen det foreligger en av bygningsrådet godkjent tomteinndeling for vedkommende kvartal og i tilfelle for de med dette sammenhengende kvartaler, for såvidt kvartalene tilhører byggherren eller selgeren.

Ingen tomt for boligbygging må bebygges med mer enn $\frac{1}{4}$ av arealet innenfor den regulerte byggelinje.

Til lovens § 47.

Grunneierens plikt til å refundere kommunen dens utlegg til erhvervelse av grunn til gate skal gjelde inntil det maksimum og på sådan måte som bestemt i bygningslovens § 47.

Til lovens § 57.

Hvad som i denne paragraf er bestemt for faste eiendommer og hjemmelsbrev på solgte eiendommer skal også gjelde for bygsel- og festebrev.

Betaling for opmåling og kartlegning erlegges efter følgende regulativ:

For opmåling med kart av tomt inntil 1000 m² kr. 10,00

For opmåling med kart av tomt inntil 2000 m² » 15,00

Med tillegg av kr. 5,00 for hvert overskytende 1000 m².

For kartvidne betales et tillegg av kr. 2,00 pr. tomt.

Til lovens § 61.

Ingen grunn må bebygges med bygning bestemt til varig ophold for mennesker uten at det til enhver tid er tilfredsstillende adgang til godt og tilstrekkelig drikkevann. I tvist-tilfelle avgjøres saken av helserådet.

Til lovens § 62.

Ethvert grunnstykke som utenfor regulert strøk bebygges med bygning bestemt til varig ophold for mennesker, eller hvor eldre bygning innredes til dette øiemed, må ha eller skaffe sig sådan adkomst som nevnt i lovens § 62.

Til lovens § 63, 2.

Det er forbudt innen reguleringsområdet å anlegge bedrifter hvori utvikles eller fremstilles stoffer som er eksplosive, sterkt giftige eller illeluktende, såsom gassverk, fabrikker for tilvirkning av benmel, kruttmøller, revegårder og lignende.

Forbudet gjelder også oplag av sådanne stoffer. I tvist-tilfelle avgjøres spørsmålet av herredstyret efter at helse-rådet har uttalt sig i saker som angår dette.

Det er forbudt å anlegge industrielle bedrifter i de strøk som er planlagt for villamessig bebyggelse. Bygningsrådet avgjør hvorvidt en bedrift skal regnes som industriell.

21 janr. Til lovens § 97, 2.

Bygningsrådet kan påby at det på taket anbringes snefangere og stige av ildfaste materialer.

Til lovens § 98.

Enhver bygning som ligger til gate skal være forsynt med takrenner og nedløpsrør, der så vidt mulig tilknyttes kloakk.

Til lovens § 112.

Grisehus, stall og fjøs kan bygningsrådet nekte opført i de i reguleringsplanen til villamessig bebyggelse bestemte arealer.

Til lovens § 137.

Bygningsrådet kan kreve at et byggeforetagende skal foreståes av en av bygningsrådet godkjent fagmann, under sådant ansvar og på sådan måte som foreskrevet i lovens § 137.

Til lovens § 146.

Helserådet kan påby foranstaltninger for avledning av grunn-, over- eller spillvann fra alle tomter, også sådanne som ikke er eller aktes bebygget.

Til lovens § 150.

Ubebyggede tomter skal holdes i ryddig og ordentlig stand efter bygningsrådets nærmere bestemmelse.

22 janr.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes:

- I. I henhold til §§ 11 og 4 i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860, jfr. lov nr. 15 av 6 juni 1930, og i henhold til § 3 i tuberkuloseloven av 8 mai 1900 gis stadfesting på vedtak av Sande herredstyre, Vestfold fylke, i møte 11 september 1935 om nye almindelige helseforskrifter for herredet og forskrift om meldeplikt når tuberkuløse syke skifter bopel — dog med en del foretatte endringer.
- II. De almindelige helseforskrifter som nu gjelder for herredet, stadfestet ved kongelig resolusjon av 25 februar 1899, opheves fra den tid de nye forskrifter trer i kraft.

De stadfestede nye forskrifter lyder så:

§ 1. Herredet skal til enhver tid være delt i helsekretser med hver sin tilsynsmann, valgt blandt helserådets medlemmer. Tilsynsmennene har i hver sin krets plikt til å påse helseforskriftene gjennomført og overholdt. Tilsynsmennene velges i første helserådsmøte efterat nyvalgt herredstyre har begynt sitt virke og fungerer til neste valg.

§ 2. Ved opførelse eller påbygning av bolig, som er bestemt til varig opphold for mennesker, eller av uthus til sådan bolig, skal anmeldelse derom gjøres til nærmeste medlem av helserådet. Denne sender melding videre til helserådets ordfører. Følgende skal iakttas:

- a. Ved nybygg skal der til hustomt velges et sted med lett adgang til godt og rikelig drikkevann og tilfredsstillende kloakkavløp.
- b. Avstanden mellom våningshus og matbod på den ene side, privet, stall, fjøs, grisehus og hus for fjærkre på den annen side må ikke være mindre enn 10 meter.
- c. Bebyggelsen skal ordnes således, at der kan komme så meget sol til beboelsesrummene som den til rådighet stående plass gir anledning til, og intet hus må anbringes sådan at det borttar sollyset fra annet beboelseshus.
- d. Matjorden skal fjernes fra hustomten, denne skal være tørr og ved tilstrekkelig avgrøftning og avledning beskyttes mot overvann og mot grunnvann til sådan dybde som anlegg av tørr kjeller gjør nødvendig. På tun og gårdsplass skal fordypninger utfylles, så at der ikke dannes vann- eller sølepytter.
- e. Våningshus som er bestemt til varig opphold for mennesker, skal oppføres på undermur av gråsten eller betong av minst 30 cm høide over jorden. Undermuren skal være tett, og hvor der ikke er kjeller skal den være forsynt med minst 2 trekkhull, hvert minst 150 cm² stort. Trekkhullene må være dekket med smågitret rist. Over grunnmuren skal der legges isolasjonsbelegg. Hvor der ikke er kjeller må der mellom gulvet i 1ste etasje og jordoverflaten være minst 60 cm avstand.
- f. Gulvet i nederste etasje skal være dobbelt og forsynt med tørr fyll mellom gulvene.
- g. Ethvert beboelsesrum som ikke har skråtak skal være minst 2,50 m høit fra gulv til loft. I eneboliger og småhus kan dog høiden innskrenkes til 2,35 m og i enkelte rum som innredes fra nytt av i eldre bygning kan høiden med helserådets samtykke innskrenkes inntil 2,20 m. Hvor loftsbjolkene er frittliggende regnes høiden til disses underkant. I rum med skråtak må en så stor del av rummet som svarer til halvdelen av dettes gulvflate, ha en høide på minst 2,5 m — i eneboliger og småhus 2,35 m — og høiden under skråtaket må intet sted være under 1,50 m. Hvor sådant rum innredes fra nytt av i eldre bygning kan med helserådets samtykke største høide under skråtaket innskrenkes til minst 2,20 m og laveste høide minst 1,25 m.

- 22 janr. h. I hvert beboelsesrum skal der være minst 1 vindu som kan åpnes. Vinduets lysåpning skal tilsvare minst $\frac{1}{10}$ av rummets gulvflate. Hvor lysforholdene er særlig gunstige kan dog en mindre lysåpning med helserådets samtykke tillates, likesom en større lysåpning kan kreves hvor lysforholdene er særlig ugunstige. I eldre beboelsesrum som ikke har noe vindu som kan åpnes, skal minst et sådant anbringes innen 1 år etterat disse forskrifter er blitt approbert.
- j. Arbeidsrum og verkstedslokaler er undergitt helserådets tilsyn og de bestemmelser det måtte gi for å hindre sanitære misligheter i det enkelte tilfelle. Helserådet kan kreve anbragt de ventilasjonsinnretninger som det finner nødvendig.
- k. Midlertidige losjibus for tilfeldige arbeidere eller anleggsarbeidere skal helserådet forby brukt, hvis de ikke tilfredsstiller de krav i sanitær henseende som helserådet anser nødvendig. Der skal ikke være større belegg på hvert rum enn at det blir 10 m³ på hver mann.

Hver arbeider skal ha egen seng og vanlig utstyr. Der skal være vaskestell i fornødent antall og eget rum til tørk av klær. Rummene i disse losjibus skal daglig rengjøres.

§ 3. Kjellere skal være tørre, rene og luftige.

Hvis der jevnlig skjer ansamling av vann i en kjeller, skal helserådet ha rett til å påby sådan drenering av grunnen at kjelleren kan holdes tørr.

Kjellere skal ha vindu eller annen åpning, som kan brukes til luftveksling.

For kjellerrum, som benyttes til beboelse, handel eller verksted skal følgende bestemmelser gjelde:

Høiden fra gulv til loft skal være minst 2,50 m. Overkanten av jorden på husets utside må intet steds stå mere enn 1 og $\frac{1}{4}$ m høiere enn kjellerens gulv. Ytterflatene av veggene skal være skilt fra jorden ved en 60 cm bred luft- og lysgrav, der skal gå minst 20 cm dypere ned enn kjellergulvet og være godt drenert.

Grunnen under sådant kjellerrum skal være drenert og fylt med et minst 20 cm høit lag av pukksen. Gulvet skal være dobbelt og fylt med tørr fyll og ligge minst 0,5 m over høieste grunnvannstand. Det underste gulv skal være av vanntett stoff — asfalt, cement eller lignende, det øverste skal være et minst 6½ cm tykt, godt sammenpløiet tregulv. Rummet skal være forsynt med ovn og friskluftventilasjon etter helserådets nærmere anordning.

Det skal ha minst 1 vindu, som kan åpnes. Vindusflaten

skal være minst $\frac{1}{10}$ av gulvflaten, og minst $\frac{2}{3}$ av lysåpning 22 janr gen skal være over jordoverflatens nivå.

§ 4. Dersom der i beboelsesrum benyttes kokeovn, skal der anbringes hensiktsmessig innretning til bortledning av dampen.

§ 5. Helserådet kan påby utflytning fra bolig eller rum som av mangel på tilstrekkelig lys eller luft, ved fuktighet, urenslighet, overfyldning med beboere eller på annen måte har vist sig å være bestemt skadelige for sundheten.

Intet skolelokale eller annet forsamlingslokale må tas i bruk før det er godkjent av helserådet.

§ 6. Husdyr undtagen hund og katt må ikke huses inne i beboelsesrum eller i rum, som benyttes som opbevaringssted for matvarer, og der må fra dyrenes opholdssted ikke kunne skje tilsig til noe sådant rum eller til brønn, bekk eller annet sted hvorfra tas drikkevann for mennesker eller dyr eller tas vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler.

I tettere bebyggede strøk kan helserådet fastsette spesielle forholdsregler for eller ganske forby, at der holdes husdyr av foran nevnte slags, hvis dermed følger sanitære ulemper.

Helserådet bestemmer hvilke strøk der til enhver tid er å anse som tettere bebyggede.

§ 7.

- a. Til ethvert våningshus skal der innrettes et privet med privetbinge. Dette må ligge minst 10 meter fjernet fra eget eller andres våningshus og matbod samt fra offentlig eller felles privat vei. Fra privetet må der ikke kunne skje tilsig hverken til noe av de nevnte steder eller til opkomme, brønn, bekk eller andre steder, hvorfra tas drikkevann for mennesker eller husdyr eller vann til annet husbruk, og heller ikke til vann, som brukes i bedrift, som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler.
- b. Ved bygninger og steder, hvor der jevnlig samles mange mennesker, f. eks. ved faste utstillingsplasser, kommunelokaler, kirker, bedehus, hoteller, skoler, verksteder, ungdomslokaler eller andre forsamlingslokaler, skal der forefinnes priveter og urinsteder særskilt for hvert kjønn av sådan størrelse og innredning som helserådet for hvert sted bestemmer.
- c. Privetbinger skal være innklæd og påfylles strømidler så ofte og i sådan mengde, at ekskrementene holdes tildekket. Bingene skal tømmes minst 2 ganger årlig og ellers når helserådet av sanitære grunner krever det.

22 janr. Med helserådets samtykke kan privet innrettes i egen bygning eller i annen uthusbygning i kortere avstand enn 10 m fra våningshus, matbod og vei eller inne i våningshus, hvis der innrettes frostritt vannklosett eller klosettinnretning med flyttbare beholdere. Følgende skal da iakttas:

Der må ikke komme stank fra privetet til beboelsesrum, kjøkken eller rum, hvor matvarer opbevares. Privetet skal ha tette vegger og dør, som kan holdes ordentlig igjenlukket. Det skal ha vindu, som kan åpnes til fri luft og være forsynt med luftpipe. Setet skal være forsynt med tilhengslet lokk. Anvendes flyttbare beholdere skal de stå i kasse på tett underlag. De skal jevnlig påføres et strømiddel i så tilstrekkelig mengde, at ekskrementene dekkes. Beholderne skal tømmes før de blir $\frac{3}{4}$ fulle eller oftere, hvis helserådet av sanitære grunner forlanger det. Ved hver tømning skal beholderne ordentlig rengjøres. I sommermånedene skal i tett bebyggede strøk tømningen foregå om natten.

Priveter skal alltid holdes tilbørlig rene.

Anbringes pissoarer inne i beboelseshus, skal de innrettes som foran omhandlet for klosettrum i beboelseshus. Anbringes urinsteder annet steds, skal helserådets nærmere bestemmelser derom etterfølges. Pissoarer skal gis avløp til kloakk eller annet av helserådet godkjent sted. De skal holdes godt rene.

§ 8. Søppel, feierskarn eller annet avfall så vel fra beboelseshus som fra bedrifter må ikke slås like utenfor husdøren, men skal enten brennes, samles i tette med lokk forsynte kasser, legges i kompost eller bortbringes til sted, som dertil måtte være anvist av helserådet. Anvendes kasser skal de tømmes og rengjøres, før enn de blir ganske fulle og så ofte at stank undgås og dessuten når helserådet av sanitære grunner finner det nødvendig.

Komposter eller andre oplag av avfall eller gjødningsstoffer må ikke legges nærmere alfarvei, beboelseshus eller matbod enn 10 meter, de skal alltid holdes vel tildekket med jord og de skal anlegges således, at derfra ikke skjer tilsig til brønn, bekk eller annet sted, hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler.

Vaskevann og skyllevann og lignende må ikke slås like utenfor husdøren eller i dennes eller våningshus og matbods nærhet, men i godt tildekkede synkebrønner eller synkegrøfter, som ikke må ligge nærmere våningshus, matbod eller alfarvei enn 10 m og således at derfra ikke skjer tilsig til ovennevnte steder eller til sted, hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr o. s. v. eller til nabos eiendom uten dennes tillatelse. Synkebrønner og synkegrøfter skal ren-

gjøres og spyles så ofte det viser sig nødvendig. Kloakkvann 22 janr. skal ledes til stor synkebrønn, synkegrøft, til stenur eller beleilig bakkeskråning under hensyntagen som ovenfor nevnt.

Enhver vask, hvori tømmes skyllevann skal være forsynt med fast rist og vannlås.

Atsler skal enten brennes eller nedgraves på et avsides sted, minst 1 meter under jordoverflaten.

Fra uthus eller bedrifter må der ikke skje tilsig av gjødsel eller andre illeluktende eller forråtnende stoffer til vann, som benyttes som foran nevnt, heller ikke til offentlig eller felles privat vei, og ikke til nabos eiendom uten hans tillatelse.

§ 9. Transport av gjødsel og avfall på offentlig vei skal foregå på sådan måte, at intet av betydning spilles. I tettere bebyggede strøk og på marker, som har heldning til brønn, bekk eller annet sted, hvorfra der tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler skal gjødningsstoffene enten hurtigst mulig nedmuldes eller tildekkes med jord. Privetgjødning må ikke opplegges eller spredes nærmere brønn, bekk eller annet sted, hvorfra vann tas til bruk som foran nevnt enn 10 meter, og annen naturlig gjødsel ikke nærmere enn 5 meter.

§ 10. Brønn, bekk eller annet vann, hvorfra der tas drikkevann for mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller til bruk i bedrift, som omsetter eller tilbereder næringsmidler eller nydelsesmidler, må ikke forurennes på noen som helst måte. Til bruk som foran nevnt må ikke benyttes vann tatt fra sted, som ligger privet, urinsted eller gjødselopløp nærmere enn 10 meter, eller som har tilsig derfra.

Renvannsbrønner skal på hensiktsmessig måte beskyttes mot overvann, de skal tømmes og renses minst 1 gang hvert år eller oftere, hvis helserådet av sanitære grunner krever det. Renvannsbrønner, som ikke er større enn 2 meter på hver kant, skal være stensatt eller på annen måte klædd på sidene, overbygget og forsynt med tilhengslet lokk.

Cisterner for regnvann til bruk som foran nevnt skal beskyttes mot tilsig fra jordoverflaten i omkretsen, de skal være overbygget og forsynt med tilhengslet lokk.

Eier av leiegård, arbeiderbolig, fabrikk eller forsamlingshus skal være pliktig til å sørge for tilstrekkelig og rent drikkevann.

Helserådet kan til enhver tid forby drikkevann benyttet hvis det finner vannet uhygienisk til bruk.

§ 11. Ved anlegg av bedrifter, som helserådet antar kan volde sanitære ulemper, skal planen for anlegget forelegges for og godkjennes av helserådet, forinnan driften påbegynnes. Enhver bedrift av denne art, også de som allerede er i gang,

22 janr. skal være underkastet helserådets tilsyn. Hvis det viser sig, at noen bedrift blir drevet med større fare for den almindelige sundhetstilstand, enn der nødvendig flyter av dens eget vesen, skal vedkommende rette sig efter de pålegg, som helserådet gir til forebyggelse av den sanitære fare.

Innredning av slakterier, pølsemakerier, bakerier, meierier og lignende steder for tilvirkning, opbevaring og behandling av matvarer skal være godkjent av helserådet, som også i et hvert tilfelle kan gripe inn, hvis mangler ved renholdet eller andre sanitære misligheter gjør det påkrevd.

§ 12. Til bruk for mennesker må der ikke falbys, selges eller på annen måte overdras bedervede eller sundhetsskadelige nærings- eller nydelsesmidler og heller ikke bruksgjenstander, som kan være skadelige for sundheten derved, at de inneholder giftige bestanddeler.

Det er forbudt å selge nærings- eller nydelsesmidler, som er tilsatt noe stoff, som av helserådet anses skadelig for sundheten, eller som er skikket til å skjule, at vedkommende vare er bedrevet.

Inntil de pågjeldende mangler er rettet kan helserådet forby, at der blir solgt eller på annen måte overdratt nærings- og nydelsesmidler, som kommer fra eller falholdes på steder, hvor der ikke blir iaktatt den tilbørlige renslighet ved varenes tilvirkning, behandling, opbevaring eller forsendelse.

Helserådet er i øiemed som nevnt i denne paragraf berettiget til å fordre utlevert de fornødne prøver. Helserådet kan midlertidig forby salg og annen overdragelse av nærings- og nydelsesmidler, som er kommet fra eller selges fra steder, hvor der blandt mennesker eller dyr forekommer tilfeller, eller finnes noen basillebærere, av farlig smittsom sykdom, som kan utbredes med varene.

Hvor det er nødvendig, kan helserådets ordfører skride inn på helserådets vegne, men han må snarest mulig forelegge saken for helserådet. Dette kan beslutte, at varer, som finnes skadelige skal tilintetgjøres eller på annen måte uskadiggjøres på vedkommende selgers bekostning.

§ 13. Fjøs skal være lyse. De skal holdes rene og vel luftet. Storrengjøring minst en gang om året: Vasking av gulv, vegger, tak og alt inventar med grønnsåpe og varmt vann og utluftning med gjennemtrenk i flere dager.

Binger for kalv og sau skal hyppig tomme og kalkes. Foringskrybber skal vaskes og spyles hver dag.

Kuene skal holdes rene.

Melkekar og melk må behandles med den største renslighet. I et hvert fjøs skal der være en vaskevannsstol med vaskefat, såpe og rent håndklæ.

Den som melker, skal være iført et rent armforklæ og 22 janr. skal før melkingen såpevaske sine hender, og er juret eller kuas bakparti tilsølet, må der før melkingen foretas en grundig avvasking av de tilsølte partier og etterpå en fullstendig avtørring med ren, tørr klut. Alle melkekjørler og de arbeidsklær som brukes under melkingen må opbevares i rum utenfor fjøset. Under melkingen må ombæring av stråfor, utmåking av gjødsel eller annen virksomhet som frembringer støv eller stank i fjøset ikke finne sted. Melken må snarest bringes ut av fjøset og siles over i rene spann.

Melk må så vidt mulig ikke opbevares i beboelsesrum.

Kan dette ikke undgås, må de kar, hvori den opbevares være tildekket. Under ingen omstendigheter må dog melk opbevares i soverum eller i rum, hvor syke opholder sig.

Ved sykdom blandt besetning skal salg av melk fra vedkommende ku stanses og ved mistanke om smittsom sykdom i husstand skal alt salg av melk stanses. Forholdet meldes til nærmest boende helserådsmedlem, som nærmere skal undersøke saken og gjøre innberetning herom til helserådets ordfører.

§ 14. Enhver butikk skal holdes ren og godt utluftet, utenfor inngangsdøren skal der være anbragt fotskraper. Gulv og disker skal daglig rengjøres. Helserådet kan treffe nærmere bestemmelse herom. Tørrfeining er forbudt, likeså spytning på gulvet. Hovedrengjøring skal foregå minst en gang om året eller oftere hvis helserådet finner det påkrevd. Helserådet kan gi påbud om, at der skal finnes et tilstrekkelig antall spyttebakker av en av helserådet godkent størrelse og form. Spyttebakkene skal i tilfelle daglig rengjøres og deres innhold brennes. Deres bunn skal være dekket av fuktig sagmugg, torv eller lignende. På iøinefallende steder skal finnes opslag om forbud mot spytning på gulvet. Butikker, hvor der selges melk, fløte eller andre matvarer, og rum hvor melk eller matvarer, som skal selges, blir bearbeidet eller tilberedt, må ikke brukes som soverum eller kjøkken. Disse butikker og rum skal være forsynt med rent vaskevann, såpe og rene håndklær, og de personer, som håndterer varene, skal jevnlig vaske sine hender. De skal iaktta renslighet ved innpakningen, og må f. eks. ikke blåse posene op eller væte fingrene i munnen.

Melk, fløte og andre matvarer skal beskyttes mot støv og annen urenhet så vel i butikkene som i tilberednings- og lagerrummene. Når det lar sig gjøre, skal varene anbringes i vel renholdte tildekkede kar, skuffer, skap med dører, hyllder med forheng eller lignende. Vekt- og måleredskaper, som benyttes ved handel med melk eller andre matvarer skal være rene, når de brukes. I melkeutsalg må der ikke drives handel

22 janr. med andre varer, som kan forurense melken eller gi den usmak. Det er selgeren forbudt å innpakke matvarer i aviser eller urent papir. Ved omførsel av matvarer skal de beskyttes mot regn, støv og all annen forurensning.

Tobakksrøkning er forbudt i butikker, hvor der selges matvarer. Kundene må ikke berøre andre matvarer enn dem, som de kjøper. Opslag herom og om forbud mot tobakksrøkning skal finnes på lett iøinefallende sted i vedkommende butikker.

I hver butikk butikk skal der være opslått særavtrykk av ovenstående bestemmelser.

Ved utlån av bøker fra offentlige boksamlinger skal følgende iakttas:

Bøker må ikke utlånes til personer lidende av akutt smittsom sykdom eller personer som tilhører husstand innen hvilken der er sådan sykdom. Hvis en person som har til låns bøker fra offentlig boksamling blir angrepet av smittsom sykdom eller sådan bryter ut innen den husstand til hvilken han hører, skal bøkene, før de utlånes til andre, desinfiseres.

Alle bøker i offentlig boksamling skal 1 gang årlig ettersees av den som forestår boksamlingen sammen med nærmest boende medlem av helserådet. Særlig skitne og utbrukte bøker skal da kasseres.

§ 16. Tjenere skal skaffes tilstrekkelig ventilerte, tette og varme soverum, særskilt for mannlige og kvinnelige tjenere.

§ 17. Når en tuberkuløs, hvis sykdom er forbundet med smittefarlig avsondring, forandrer bopel, skal melding derom gis til helserådets ordfører av kretsens helserådsmedlem og av dem, fra hvem den syke flytter.

Ingen må settes bort til familier med smittsom tuberkulose.

I slike hjem må heller ikke ansettes tjenere uten det meldes til helserådet.

Når en lærer har grunn til å anta, at et skolebarn lider av utøi, skabb eller annen smittsom hudsykdom, skal han sende barnet hjem med skriftlig opfordring til vedkommende i hjemmet om å sørge for, at barnet blir befriet for sitt utøi eller sin hudsykdom, førenn det på ny sendes i skolen. På samme måte skal skolebarn, som læreren antar å lide av annen smittsom sykdom, bli sendt hjem med skriftlig opfordring om at læge må bli rådspurt.

§ 18. Gang-, sengklær og andre gjenstander, som har vært benyttet av personer, som har lidd av smittsom sykdom eller henstått i rum hvor disse personer har opholdt sig må ikke avhendes eller overlates andre til bruk, forinnen de er renset efter helserådets nærmere bestemmelse.

Rum, hvor personer lidende av smittsom sykdom har op- 22 janr.
holdt sig, skal også renses efter helserådets anvisning.

§ 19. Undlater noen innen den av helserådet satte frist å treffe de foranstaltninger, som ifølge disse forskrifter eller ifølge helserådets lovmedholdig fattede beslutninger påhviler ham, kan helserådet la foranstaltningene utføre på hans bekostning.

§ Hvor forholdet gjør det påkrevd kan helserådet innrømme avvikelser fra sundhetsforskriftenes bestemmelser.

§ 21. Disse forskrifter trer i kraft 3 — tre — måneder, efter at de er stadfestet.

Opgave over helseforskrifter som gjelder for hele landet er tatt inn i Lovtidende 1ste avdeling for 23 oktober 1936 s. 1129. Senere er ved kongelig resolusjon av 13 november 1936 utferdiget forskrifter for utrydning av veggedyr m. v. Videre har forskriftene av 2 februar 1934 om opvask av servise fått et tillegg ved kongelig resolusjon av 29 oktober 1936.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes:

22 janr.

I. I henhold til §§ 11 og 4 i lov av 16 mai 1860 om sundhetskommisjoner m. v., jfr. lov nr. 15 av 6 juni 1930, og i henhold til § 3 i tuberkuloseloven av 8 mai 1900 gis stadfesting på vedtak av Frol herredstyre, Nord-Trøndelag fylke, i møter 20 desember 1934 og 29 mai 1936 om almindelige helseforskrifter for herredet, epidemiforskrifter og forskrift om meldeplikt når tuberkulose syke skifter bopel.

II. De almindelige helseforskrifter som nu gjelder for herredet, stadfestet ved kongelig resolusjon av 31 juli 1882 med tillegg av 16 mai 1930 og epidemiforskrifter, stadfestet ved kongelig resolusjon av 8 desember 1900, opheves fra den tid de nye forskrifter trer i kraft.

De stadfestede nye forskrifter lyder så:

Tilsynet.

§ 1. Herredet skal inndeles i helsekretser med hver sin tilsynsmann som velges i 1ste helserådsmøte efter nytt valg på herredstyre. Tilsynsmennene har hver i sin krets å føre tilsyn med at disse helseforskrifter blir gjennomført og overholdt.

Bygningsvesen.

§ 2. Nybygning, flytning eller hovedreparasjoner av hus skal meldes til kretsens tilsynsmann før arbeidet settes igang — undtatt Bruborg, som bygningsloven er gjort gjeldende for, og hvor meldingen derfor skal sendes skriftlig til bygningsrådet, jfr. bygningsloven kap. X. Følgende forskrifter skal iakttas:

- 22 janr. a. Avstanden mellom stuebygning og matbod på den ene side og privet, stall, fjøs, grisehus og hus for fjærkre på den annen side må ikke være mindre enn 8 meter.
- b. Bygningen må settes slik at det kan komme mest mulig sol inn i beboelsesrummene.
- c. Grunnen under våningshus skal være tørr og vel avgrøftet for grunn- og overvann. Matjorden skal fjernes før opførelsen av huset.
- d. Våningshus skal opføres på en undermur av gråsten eller betong av minst 30 cm høide over jorden. Undermuren må være forsvarlig tett og hvor der ikke er kjeller skal den ha minst 2 trekkhull, hvert minst 150 cm² stort. Disse trekkhull må være dekket av rist. Oppå grunnmuren skal legges isolasjonslag. Hvor der ikke er kjeller, må det være minst 60 cm mellom jordoverflaten og gulvet i 1ste etasje. Gulvet i 1ste etasje må gjøres tett og trekkfritt. Hvor det ikke er kjeller skal det være dobbelt og forsynt med tørr fyll eller tjærepapp.
- e. I beboelsesrum som ikke har skråtak skal der være minst 2,20 m fra gulv til loft. I rum med skråtak skal største høide fra gulv til loft være minst 2,20 m og minste høide ikke under 1,25 m.
- f. Ethvert beboelsesrum skal ha minst et vindu som kan åpnes både sommer og vinter. Vindusflaten må ikke være mindre enn 1/10 av gulvflaten. Hvor lysforholdene er særlig gunstige kan dog en mindre lysåpning tillates, likesom en større lysåpning kan kreves hvor lysforholdene er særlig ugunstige.

§ 3. Brukes kokeovn i beboelsesrum skal der anbringes dampquette eller annen hensiktsmessig innretning til bortledning av dampen.

§ 4. Kjellere skal være tørre, rene og luftige. Hvis der stadig samler sig vann i en kjeller, skal helserådet ha rett til å kreve sådan utgrøftning av grunnen at kjelleren kan holdes tørr. Kjellere skal ha vindu eller annen åpning som kan tjene til luftveksling.

For kjellere som benyttes til beboelse, handel eller verksted skal følgende forskrifter gjelde:

Høiden fra gulv til loft skal være minst 2,2 m. Overkant over jorden på husets utside må intet sted stå mere enn 1,5 m høiere enn kjellerens gulv. Ytterflaten av veggene skal være skilt fra jorden ved en 60 cm bred luft- og lysgrav som skal gå minst 20 cm dypere enn kjellergulvet, og være godt drenert.

Grunnen under sådant kjellerrum skal være drenert og fylt med et minst 20 cm høit lag av pukksten. Gulvet skal være dobbelt og fylt med tørr fyll. Det underste gulv skal

være av vanntett stoff, asfalt, cement el. lign. Det øverste 22 janr. skal være minst 3,5 cm tykt godt sammenpløiet tregulv. Rummet skal ha ovn og frisk luftventilasjon ifl. helserådets anordning. Det skal ha minst et vindu som kan åpnes. Av vindusflaten må minst $\frac{2}{3}$ være over jordoverflaten og den skal være minst $\frac{1}{10}$ av gulvflaten.

§ 5. Andre husdyr enn hund og katt må ikke huses i beboelsesrum eller i rum som benyttes som opbevaringsrum for matvarer eller har vegg eller tak sammen med slike rum. Der må heller ikke fra husdyr være tilsig til disse rum, eller til brønn, bekk eller annet sted hvor der tas drikkevann til folk eller dyr eller til virksomhet som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler.

§ 6. Finner helserådet at et beboelseshus eller forsamlingslokale er skadelig for helsen fordi det har for lite lys eller frisk luft, er fuktig eller urenselig eller er overfylt med folk, kan helserådet forby dets bruk inntil manglene er rettet.

Om privet, gjødsel og avfallsbinger.

§ 7.

- a. Til ethvert våningshus skal der være et privet med minst et rum for hver 12 mennesker. Det skal ha en avstand av minst 8 meter fra våningshus, matbod og offentlig eller privat vei. Fra privetet må der ikke kunne skje tilsig hverken til noen av de nevnte steder eller til opkomme, brønn, bekk eller andre steder hvorfra der tas drikkevann for mennesker eller husdyr eller vann til annet husbruk og heller ikke til vann som brukes i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler.
- b. På steder hvor der jevnlig samles mange folk som ved utstillingsplasser, kommunehus, kirker, bedehus (hoteller) skoler, verksteder, ungdomshus o. lign. skal det være priveter og urinsteder særskilt for hvert kjønn og av sådan størrelse og innredning som helserådet for hvert sted bestemmer.
- c. Privetbinger skal være innkledde og påfylles torvstrø, jord eller annen fyll så ofte at generende stank undgås. Bingene skal tømmes minst 2 ganger om året og ellers når helserådet av sanitære grunner krever det. Med helserådets samtykke kan privet innredes i egen bygning eller i annen uthusbygning — eller inne i våningshus — i kortere avstand enn de ovennevnte 8 m, hvis der innredes frostfritt vannklosett eller klosett innrettet med flyttbare beholdere. Følgende skal da iakttas:

22 janr. Det må ikke komme stank fra privetet til beboelsesrum, kjøkken eller rum hvor matvarer opbevares. Privetet skal ha tette vegger og dør som kan holdes ordentlig gjenlukknet. Det skal ha luftpipe og minst et vindu, som kan åpnes til fri luft. Setet skal ha hengselslokk. Anvendes flyttbare beholdere skal de stå i kasse på tett underlag. De skal jevnlig påføres et strømiddel i tilstrekkelig mengde så ekskrementene dekkkes. Beholderne skal tømmes før de blir $\frac{3}{4}$ fulle eller oftere hvis helserådet av sanitære grunner finner det nødvendig. Etter hver tømning skal beholderne ordentlig rengjøres. Privetet skal alltid holdes rent.

- d. For bruk av vannklosett kan helserådet ta det forbehold og gi slike påbud som det av sanitære grunner finner nødvendig.
- e. Vil man ha pissoar inne i våningshus skal det innredes på samme måte som klosettene i våningsbygning. Vil man ha pissoar på andre steder, må man følge de nærmere forholdsregler fra helserådet. Pissoar skal ha avløp til kloakk eller til et annet sted som er godkjent av helserådet. Pissoar skal holdes rent. Med hensyn til stank og tilsig skal det samme gjelde for pissoar som for privet.
- f. Hvor eldre privet eller binger for husdyrgjødsel er slik innrettet at de ikke lett kan tømmes eller holdes rene, er utette eller viser sig å volde stank, skal eieren være forpliktet til innen en av helserådet fastsatt tidsfrist å treffe de foranstaltninger som dette finner nødvendig for å undgå sanitære ulemper.

Om søppel, gjødsel, forråtnende stoffer m. v. fra hus, bedrift, revegård og lignende.

§ 8. Søppel eller annet avfall både fra våningshus og fra bedrifter skal enten brennes, samles i tette kasser med lokk, legges i kompost eller føres bort til steder som helserådet har anvist til dette bruk. Bruker man kasser skal de tømmes og rengjøres før de blir helt fulle og så ofte at stank undgås. Helserådet kan dessuten pålegge tømning når det av sanitære grunner finner det nødvendig. Komposter eller andre avfalls- eller gjødselbinger må ikke legges nærmere vei, våningshus eller matbod enn 8 meter, og revegård må ikke legges nærmere enn 50 meter. De skal alltid holdes vel tildekket med jord og ikke ligge slik at det skjer tilsig fra dem til brønn, bekk eller andre steder hvor der tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller vann til bedrift som omsetter eller tilbereder nærings-

eller nydelsesmidler. Dyrekadavere skal, såfremt lov om 22 janr. foranstaltning mot smittsomme husdyrsykdommer ikke kommer til anvendelse, enten brennes eller nedgraves i jorden på et avsides sted i en dybde av minst 1 m og således at derfra ikke skjer tilsig til drikkevann.

Fra uthus, revegård eller bedrift må der ikke skje tilsig av gjødsel eller andre illeluktende eller forråtnende stoffer til vann som benyttes som foran nevnt, heller ikke til offentlig eller privat vei og ikke til nabos eiendom uten hans tilatelse.

Transport av gjødsel og avfall på offentlig vei skal foregå på en sådan måte at intet spilles. I tettere bebyggede strøk og på mark som har helling til brønn, bekk eller annet sted hvorfra der tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller til vann til bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler, skal gjødningsstoffene enten hurtigst mulig nedmuldes eller dekkes med jord.

Drikkevann.

§ 9. Brønn, bekk eller annet sted hvorfra der tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller til bedrift der omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler må ikke forurenses på noen måte. Til bruk som foran nevnt må ikke tas vann fra steder som ligger privet, urinsted eller gjødselbinge nærmere enn 10 m eller har tilsig fra sådanne steder. Renvannsbrønnen må være overbygget og ha lokk med hengsler og være beskyttet mot overvann ved en kant, som er underlagt eller omgitt av lere eller jord. Den skal gjøres ren en gang om året. Helserådet kan kreve renvannsbrønn tømt og rengjort oftere om det er nødvendig av sanitære grunner.

Helserådet kan til enhver tid forby bruk av drikkevann som er sundhetsskadelig.

Om fjøs og melkestell.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935; jfr. kongelige resolusjoner av 14 juni, 1 august 1935, 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936.

§ 10. Fjøs skal være lyse, rene og vel luftede. Storrensjøring holdes minst 1 gang om året. Denne skal bestå i vasking av gulv, vegger, tak og alt inventar med grønnsåpe og varmt vann og utluftning med gjennemtrenk i flere dager. Kjyrene skal holdes rene. Melkekar og melk behandles med den største renslighet. I ethvert fjøs skal der være vaskvannsstol, vann, såpe og rent håndklæ. Under melkingen

22 janr. må ombæring av stråfor, utmåking av gjødsel eller annen virksomhet som frembringer støv eller stank i fjøset ikke finne sted. Melken må snarest bringes ut av fjøset. Den må ikke settes i beboelsesrum. Kan dette ikke undgås må de kar som den opbevares i være godt tildekket.

Den som melker skal være iført et rent armforklæ og skal før melkningen såpevaske hendene, og er kuas jur eller bakpart tilsølt, må den vaskes der grundig og derefter avtørres med en ren, tørr klut. Den som melker vasker sine hender mellom hver ku som melkes. Melkespann må være vel fortinnet, rustfri og rene og skal ha tette sluttende lokk. De må ikke benyttes til andre varer enn melk og må ikke stå bortslengte ved veikanten, men tas hjem, vaskes så snart som mulig og lufttørkes.

Melkespann som ikke alt er vasket og dampsterilisert når de kommer fra meieriet skal straks rengjøres på følgende måte:

- a. Først skyller man spann og lokk 2 ganger med rent, kaldt vann.
- b. Derefter vasker man med varmt vann, litt kalk (eller soda) og stiv kost eller klut som jevnlig vaskes og kokes.
- c. Så skyller man atter i rent kaldt vann.
- d. Og tilslutt skyller man i kokhett vann, således at spann og lokk tørker av sig selv. Ved denne siste vask er det forbudt å bruke kost og klut.
- e. Derefter settes spann og lokk med bunden i været bort til tørking og utluftning på et rent, tørt, lyst og luftig sted. Dette må også gjøres med spann som er dampsterilisert på meieriet.

Kommer der smuss og støv fra landevei eller andre steder må spannene før bruken skylles med rent kaldt vann som derpå helt uttømmes.

Er der sykdom blandt buskapen eller mistanke om smittsom sykdom hos noen av gårdens folk, skal salg av melk stanses og melding sendes nærmeste medlem av helserådet, som nærmere skal undersøke saken og gjøre innberetning til helserådets ordfører.

Om butikker.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935; jfr. kongelige resolusjoner av 14 juni, 1 august 1935, 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936.

§ 11. I butikker skal der være opslag om at spytning på gulv er forbudt. Helserådet kan påby at der skal være nok spyttebakker av den form og størrelse som helserådet fastsetter. Spyttbakkene skal i tilfelle rengjøres hver dag og innholdet brennes. Bunnen skal dekkes med våt sag-

mugg, våt sand, torv eller lignende. Gulv og disk skal vaskes 22 janr. jevnlig, minst 1 gang daglig så de holdes rene. Tør sopning i butikker er forbudt. Storrensjøring skal foretas minst 1 gang årlig. Butikker hvor der selges melk, fløte eller andre matvarer og rum hvor melk og andre matvarer som skal selges blir bearbeidet eller tilberedt, må ikke benyttes som soverum eller kjøkken. Der skal være vaskevann, såpe og rene håndklær og de personer som håndterer matvarer skal jevnlig vaske hendene. De skal iakttatte den største renslighet ved innpakning av varer, og det er forbudt å pakke inn matvarer i aviser eller urent papir.

Melk, fløte, kjøtt, fisk, brød og andre matvarer skal beskyttes mot støv og annen urenheter, såvel i butikkene som i tilberednings- og lagerrummene. Opebevaringskar og hyller, skuffer og skap for matvarer skal være vel tildekket. Der må ikke i rum, hvor der er melk og fløte, samtidig opbevares varer som vil tilføre melken ond lukt eller smak.

Vekt og redskaper som benyttes ved handel med melk eller andre matvarer skal være rene.

Et eksemplar av disse forskrifter skal være opslått i enhver butikk.

Om matvarer.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935; jfr. kongelige resolusjoner av 14 juni, 1 august s. å., 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936.

§ 12. Til bruk for mennesker må ingen selge eller på annen måte avhende nærings- eller nydelsesmidler som er bedervet eller helseskadelige. Det samme gjelder bruksgjenstander som kan være skadelige fordi de inneholder giftige bestanddeler. Det er likeledes forbudt å selge nærings- eller nydelsesmidler som er tilsatt noe stoff som av helserådet ansees skadelig for sundheten eller som kan skjule at varen er bedervet.

Helserådet kan stoppe alt salg eller annen overdragelse av mistenkelige varer som ovenfor nevnt, inntil vedk. vare er undersøkt. Helserådet er i dette øiemed berettiget til å fordre utlevert de fornødne prøver. Finnes varen å være skadelig kan helserådet beslutte at hele beholdningen av den skadelige vare blir tilintetgjort eller på annen måte uskadiggjort på vedkommende selgers bekostning.

Helserådet kan forby salg eller annen overdragelse av matvarer eller nydelsesmidler fra steder hvor der hos mennesker eller dyr forekommer eller befryktes å forekomme tilfelle av smittsom sykdom eller basillebærer for sådan sykdom, likeledes fra steder hvor der ikke blir iakttatt tilbørlig renslighet ved varens behandling.

22 janr. Hvor det er nødvendig kan helserådets ordfører skride inn på helserådets vegne, men han må snarest mulig fremlegge saken for helserådet. Dette kan nu beslutte at varen som finnes skadelig skal tilintetgjøres eller uskadeliggjøres på vedk. selgers bekostning.

Om renhold m. v. i bakerier.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935; jfr. kongelige resolusjoner av 14 juni, 1 august s. å., 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936.

§ 13. Bakeri eller rum som står i åpen forbindelse med dette må ikke benyttes som soverum eller til annet bruk som ikke vedkommer bakeribedriften. Gjenstander som kan gi anledning til støv og stank eller hindre rengjøringen må ikke finnes i bakeriet.

I bakeri og de rum som står i åpen forbindelse med dette, skal gulv, vegger, tak være i slik stand, at de med letthet kan holdes rene. Hver dag efter endt arbeid må gulvene omhyggelig skrapes og vaskes. Vegger og tak vaskes minst hvert fjerdingår, vinduer og dører hver uke. Under rengjøringen må bakverk ikke opbevares i rummet (bakeriet). Baketrau, bord, hyller, kjeler, plater m. v. skal holdes omhyggelig rene; smør, melk eller andre stoffer som benyttes til fremstilling av bakervarer, opbevares i rene tildekkede kar.

De stoffer som benyttes til strykning av bakervarer tilberedes for dagens behov. Strykekoster må ikke samtidig benyttes til forskjellig slags bakverk, men må rengjøres i kokende vann før de benyttes til et nytt slags bakverk.

Melsekker skal børstes og renses omhyggelig før innholdet tømmes i bakertrauet. Hvor der er ilegg til bakerovnen, til damp- eller vannkjel fra bakerrummet, må der ikke i dette legges mere kull eller ved enn nødvendig til dagens behov. Kull må opbevares i særskilte bokser eller kasser. Ved må ikke ligge utover gulvet. Aske og annet avfall skal hver dag fjernes fra bakeriet.

Bakeren skal under arbeidet ha en hel og ren drakt av hvitt lerret. Den skal ikke brukes utenfor bakeriet og den skiftes 2 ganger i uken. Der skal i bakeriet være tilstrekkelig rent vaskevann, såpe og håndklær. Bakerne må holde neglene sine rene og vaske hendene og armer før og efter knaing og brødlagning. De må også vaske hendene efter bruk av privet. Bakere som lider av hudsykdom på hender eller armer tillates ikke å arbeide i bakeriet.

Arbeidsrummene må være godt ventilert og ha tilstrekkelig lys.

Bruk av tobakk i alle former er forbudt. Tobakkspiper

og avbrente fyrstikker må ikke finnes henslengt noe sted 22 janr. i bakeriet. Ved utsending av bakverk til utsalg og kunder skal det transporteres i tildekte kurver og vogner som daglig ettersees og rengjøres.

Møller og lignende bedrifter.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935; jfr. kongelige resolusjoner av 14 juni, 1 august s. å., 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936.

§ 14.

1. Ved alle møller som mottar korn til formaling fra andre enn eieren skal hovedrengjøring foretas minst en gang årlig.
2. De rum i møllen hvortil de møllesøkende har adgang eller som tjener til daglig opphold for møllearbeiderne skal vaskes i mannshøide en gang hvert halvår. Gulvene skal feies fuktige hver dag.
3. Disse oppholdsrum skal være forsynt med nødvendig antall spyttbakker hvis bunn dekkes med fuktig sagmugg eller lignende. De skal ellers behandles på vanlig måte etter helseforskriftene herfor.
4. Ved møller eller lignende bedrifter hvor der i lengere sammenhengende tidsrum arbeider folk skal der sørges for at forholdsregler blir tatt for å dempe støvplagen for arbeiderne ved bedriften. Helserådet kan i den anledning pålegge eierne å foreta slike forholdsregler i den utstrekning rådet finner påkrevd, også for eldre bedrifters vedkommende. Herunder også anskaffelse av nødvendig antall masker eller lignende apparater til bruk for den enkelte arbeider, forsåvidt forhindring av støv ikke på annen måte lar sig gjennomføre.

Om sundhetsskadelige bedrifter.

§ 15. Skal der bygges eller settes igang en bedrift som helserådet antar kan volde sanitære ulemper, skal planen for anlegget forelegges for og godkjennes av helserådet før driften kan påbegynnes. Enhver bedrift av denne art, også de som allerede er igang, skal være underkastet helserådets tilsyn. Hvis det viser sig at noen bedrift blir drevet med større fare for den almindelige sundhetstilstand enn der nødvendigvis flyter av dens eget vesen skal vedkommende rette sig efter de pålegg helserådet gir for å forebygge den sanitære fare.

Innredning av slekteri, bakeri, meieri og lignende bedrift for tilvirkning, opbevaring og behandling av matvarer

22 janr. skal være godkjent av helserådet som også i hvert tilfelle kan gripe inn hvis mangler ved renholdet eller andre sanitære misligheter gjør det påkrevd.

Om smittsomme sykdommer.

§ 16. Når der kommer inn i en husstand sykdom som det er grunn til å tro er av ondartet smittsom natur, skal husbonden sørge for å holde den (eller de) syke borte fra andre og snarest mulig gjøre melding herom til helserådets ordfører.

Både de syke og den eller de som passer ham må være adskilt fra de friske. Likedan forholdes med gang- og sengklær og andre ting som den syke og de som passer ham bruker og som den syke har brukt den siste tid før sykdommen begynte. Der må ikke opbevares matvarer i sykeværelser.

§ 17. Det må være så lite samkvem som mulig mellom det sted hvor sykdommen er og andre steder inntil lægen kommer og meddeler nærmere forskrifter. Ingen av de personer som tilhører samme husstand som den syke må delta i møter eller sammenkomster av et større antall mennesker uten at det er absolutt nødvendig.

§ 18. Når lægen kommer kan han foreløpig gi de påbud som han finner nødvendig for å adskille den syke fra dem som er i samme hus, samt gi rettledning om rengjøring av sykerummet og de ting som har vært brukt under sykdommen. Disse påbud må nøie etterfølges sålenge lægen, helserådet eller helserådets ordfører fastholder dem.

§ 19. Barn som tilhører samme husstand som den syke må ikke gå på skole før lægen gir tillatelse dertil. Hvis det er i lærerens husstand at sykdommen er opstått og han bor i samme hus som skolen holdes, må skolen stenges sålenge lægen fastsetter.

§ 20. Helserådets ordfører har den endelige avgjørelse så snart han får melding om sykdommen og hvad der er foretatt i hvert tilfelle.

§ 21. Når en som lider av smittsom tuberkulose skifter bosted, skal melding om flytningen sendes helserådets ordfører. Meldeplikten påhviler den som den syke flytter fra og den som han flytter til samt også den syke selv.

§ 22. Barn som lider av skabb, skurv, utøi eller lignende må ikke gå på skole, før de er rene og smittefri igjen, og før klærne er forsvarlig vasket. De må — om det forlanges — ha lègeattest for at sykdommen er stanset og at de atter er fri for smitte.

§ 23. Gang- og sengklær fra personer som har hatt smittsom sykdom, må ikke overlates eller avhendes til andre

før de er rensset slik som helserådet for hvert tilfelle fore- 22 janr. skriver.

§ 24. Bøker må ikke utlånes fra offentlig bibliotek til bruk for personer som lider av farlig smittsom sykdom. I tilfelle sådant utlån har funnet sted, må bøkene desinfiseres på betryggende måte, eller tilintetgjøres.

Om herberger, bevertningssteder og forsamlingslokaler.

(Jfr. forskrifter utferdiget ved kongelig resolusjon av 10 juli 1936 i henhold til hotelloven av 25 juni 1935.)

§ 25.

1. De rum hvori der serveres holdes rene og vel ventilerte. Gulvene vaskes hver dag. Border og stoler holdes rene. All tørr soping og feining er forbudt. Hovedrengjøring av lokalene skal foregå 4 ganger om året. Spyting på gulvet er forbudt. Der må ikke brukes kopper eller glass med skår eller sprekker i. For opvask av servise henvises til rundskrivelse fra Socialdepartementet av 27 mars 1934.

2. I soverum skal der for hver person være minst 10 kbm luft.

3. Værelsene skal luftes ut grundig hver dag, gulvet daglig vaskes. Hovedrengjøring foretas minst 4 ganger om året.

Overbredslet på sengene forsynes med lerretspose og denne samt putevar og underlaken skal skiftes for hver ny losjerende. Sengklærne for øvrig skal vaskes eller dampes minst 4 ganger om året. Sengene skal stå uten overbredslet 3 timer daglig til utluftning.

4. På hvert værelse skal der finnes vannkaraffel og dessuten et glass for hver losjerende, vaskefat og minst et rent håndklær for hver person. Håndklærne skiftes for hver ny losjerende. Spyting på gulvet er forbudt.

5. Dersom verten kommer til kunnskap om eller har bestemt mistanke om at han har eller har hatt personer lidende av smittsom sykdom i herberget, har han øieblikkelig å melde det til helserådets ordfører og etterkomme de pålegg som denne gir.

6. Priveter skal hver dag ettersees og vaskes. Forbud mot spyting på gulvet kan helserådet — om det finner det nødvendig — påby opslått på ethvert rum.

Særforskrifter for Bruborg.

§ 26.

1. Gårdsplass og adkomster til og mellom husene skal holdes rene og fri for stank. De skal ha jevn overflate

- 22 janr. og tilstrekkelig fall mot avløpsrenner for spild- og regnvann.
2. Helserådet kan fastsette forholdsregler for eller helt forby at der holdes husdyr (undtatt hund og katt), hvis dermed følger sanitære ulemper.
 3. Hovedvannledningene skal spyles minst 2 ganger årlig. Det skal herunder påses at slam og avfall ved spylingen ikke drives inn i stikkledningene til de enkelte hus. Det påligger vannverkets vedkommende å sørge for at den i helseforskriftenes § 9 omhandlede årlige rengjøring blir foretatt også av vannverkets beholdere.
 4. Fra eiendommer innen strøket som med rimelige omkostninger kan komme i forbindelse med hovedkloakk, kan helserådet påby kloakkledning lagt ut til denne, hvis eiendommenes spillvann eller avløpsforhold kan medføre sanitær fare.
 5. Strøkets kloakknett, såvel hovedledning som kummer, skal renses minst én gang årlig. Tilkoblede private avgreninger skal likeledes renses så ofte det er nødvendig.
 6. Gjødse og avfall som ønskes opbevart i kompost, skal til enhver tid holdes overdekket med jord.
 7. Hvor synkebrønner er tillatt anvendt, må de ufravikelig ha tett og forsvarlig lokk. De må holdes i forsvarlig sanitær stand og renses når helserådet finner det påkrevd. Innholdet av disse må også henlegges bare på steder som er utpekt av helserådet.

§ 27. Om forskrifter som gjelder for hele landet henvises til kgl. res. av 25 april 1913 for forsamlingslokaler, kgl. res. av 17 april 1931 for garasjer og reparasjonsverksteder for motorvogner, kgl. res. av 20 november 1931 (jfr. tillegg 16 september 1932) for skoler, kgl. res. av 29 september 1934 for kirker, kgl. res. av 2 februar 1934 (med tillegg av 29 oktober 1936) for opvask av servise i herberger, losjibus, bevertningssteder m. v., kgl. res. av 20 oktober 1933 for utskillere av tyfusbasiller og kgl. res. av 13 november 1936 om utrydding av veggedyr og annet utøi.

Med undtagelse av de to sistnevnte, skal en plakat med disse forskrifter alltid være ophengt på et lett synlig sted i vedkommende hus.

Almindelige bestemmelser.

§ 28. De påbud som helserådet gir og som er overensstemmende med gjeldende lov, må etterkommes innen den av helserådet fastsatte tid. Blir de ikke etterkommet i rett tid

kan helserådet la arbeidet utføre for regning av den som er 22 janr. tilpliktet å gjøre det.

§ 29. I særskilte tilfeller kan helserådet tillate avvikelser fra disse forskrifter.

Helserådets ordfører kan alltid treffe avgjørelser på helserådets vegne når hurtig inngripen er nødvendig. Saken forelegges derefter snarest for helserådet.

§ 30. Overtredelse av disse forskrifter eller de av helse- rådet lovlig fattede beslutninger plikter ethvert medlem av helserådet og enhver tilsynsmann å melde til helserådets ord- fører. Hvis forholdet ikke blir rettet på innen fastsatt tid har han å forelegge saken for helserådet. Overtredelse straf- fes efter den til enhver tid gjeldende lovgivning.

§ 31. Disse forskrifter trer ikraft 1 — en — måned efter at de er stadfestet av Kongen.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes:

22 janr.

I. I henhold til §§ 11 og 4 i lov av 16 mai 1860 om sund- hetskommisjoner m. v., jfr. lov nr. 15 av 6 juni 1930, og i henhold til § 3 i tuberkuloseloven av 8 mai 1900 gis stadfesting på vedtak av Ytterøy herredstyre, Nord-Trøndelag fylke, i møter 6 desember 1934 og 10 mars 1936 om almindelige helseforskrifter for herredet, epidemiforskrifter og forskrift om meldeplikt når tuberkuløse syke skifter bopel, dog med noen mindre tilføjede endringer og henvisninger i §§ 10, 11, 12, 13 og 25.

II. De almindelige helseforskrifter som nu gjelder for herre- det, stadfestet ved kongelig resolusjon av 14 april 1894, epidemiforskrifter ved kongelig resolusjon av 8 desember 1900 og tuberkuloseforskrift ved kongelig resolusjon av 1 desember 1911, opheves fra den tid de nye forskrifter trer ikraft.

De stadfestede nye forskrifter lyder så:

Tilsynet.

§ 1. Herredet skal inndeles i helsekretser med hver sin tilsynsmann som velges i 1ste helserådsmøte efter nytt valg på herredstyre. Tilsynsmennene har hver i sin krets å føre tilsyn med at disse helseforskrifter blir gjennomført og overholdt.

Bygningsvesen.

§ 2. Nybygning, flytning eller hovedreparasjoner av hus skal meldes til kretsens tilsynsmann før arbeidet settes igang. Følgende forskrifter skal iakttas:

- 22 janr. a. Avstanden mellom stuebygning og matbod på den ene side og privet, stall, fjøs, grisehus og hus for fjærkre på den annen side må ikke være mindre enn 8 meter.
- b. Bygningen må settes slik at det kan komme mest mulig sol inn i beboelsesrummene.
- c. Grunnen under våningshus skal være tørr og vel avgrøftet for grunn- og overvann. Matjorden skal fjernes før opførelsen av huset.
- d. Våningshus skal oppføres på en undermur av gråsten eller betong av minst 30 cm høide over jorden. Undermuren må være forsvarlig tettet og hvor der ikke er kjeller skal den ha minst 2 trekkhull, hvert minst 150 cm² stort. Disse trekkhull må være dekket av rist. Oppå grunnmuren skal legges isolasjonslag. Hvor der ikke er kjeller, må det være minst 60 cm mellom jordoverflaten og gulvet i 1ste etasje. Gulvet i 1ste etasje må gjøres tett og trekkfritt. Hvor det ikke er kjeller skal det være dobbelt og forsynt med tørr fyll eller tjærepapp.
- e. I beboelsesrum som ikke har skråtak skal der være minst 2,30 m fra gulv til loft. I rum med skråtak skal største høide fra gulv til loft være minst 2,30 m og minste høide ikke under 1,30 m.
- f. Ethvert beboelsesrum skal ha minst et vindu som kan åpnes både sommer og vinter. Vindusflaten må ikke være mindre enn 1/10 av gulvflaten. Hvor lysforholdene er særlig gunstige kan dog en mindre lysåpning tillates, likesom en større lysåpning kan kreves hvor lysforholdene er særlig ugunstige.

§ 3. Brukes kokeovn i beboelsesrum skal der anbringes damphetten eller annen hensiktsmessig innretning til bortledning av dampen. Også i eldre hus må det innrettes på denne måte innen et år efter at disse forskrifter er godkjente.

§ 4. Kjellere skal være tørre, rene og luftige. Hvis der stadig samler sig vann i en kjeller, skal helserådet ha rett til å kreve sådan utgrøftning av grunnen at kjelleren kan holdes tørr. Kjellere skal ha vindu eller annen åpning som kan tjene til luftveksling.

For kjellere som benyttes til beboelse, handel eller verksted skal følgende forskrifter gjelde:

Høiden fra gulv til loft skal være minst 2,3 m. Overkant over jorden på husets utside må intet sted stå mere enn 1,5 m høiere enn kjellerens gulv. Ytterflaten av veggene skal være skilt fra jorden ved en 60 cm bred luft- og lysgrav som skal gå minst 20 cm dypere enn kjellergulvet og være godt drenert.

Grunnen under sådant kjellerrum skal være drenert og fylt med et minst 20 cm høit lag av puksten. Gulvet skal

være dobbelt og fylt med tørr fyll. Det underste gulv skal 22 janr. være av vanntett stoff, asfalt, cement el. lign. Det øverste skal være minst 3,5 cm tykt, godt sammenpløiet tregulv. Rummet skal ha ovn og frisk luftventilasjon ifølge helserådets anordning. Det skal ha minst et vindu som kan åpnes. Av vindusflaten må minst $\frac{2}{3}$ være over jordoverflaten og den skal være minst $\frac{1}{10}$ av gulvflaten.

§ 5. Andre husdyr enn hund og katt må ikke huses i beboelsesrum eller i rum som benyttes som opbevaringsrum for matvarer eller har vegg eller tak sammen med slike rum. Der må heller ikke fra husdyr være tilsig til disse rum, eller til brønn, bekk eller annet sted hvor der tas drikkevann til folk eller dyr eller til virksomhet som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler.

I tettere bebyggede strøk kan helserådet fastsette forholdsregler eller helt forby at der holdes husdyr (undtatt hund og katt), hvis dermed følger sanitære ulemper. Helse- rådet avgjør for hvert tilfelle hvad der kan kalles tettbebyg- get strøk.

§ 6. Finner helserådet at et beboelseshus eller forsam- lingslokale er skadelig for helsen fordi det har for lite lys eller frisk luft, er fuktig eller urenslig eller er overfylt med folk, kan helserådet forby dets bruk inntil manglene er rettet.

§ 7. *Om privet- og avfallsbinger.*

- a. Til ethvert våningshus skal der være et privet med minst et rum for hver 12 mennesker. Det skal ha en av- stand av minst 8 meter fra våningshus, matbod og of- fentlig eller privat vei. Fra privetet må der ikke kunne skje tilsig hverken til noen av de nevnte steder eller til opkomme, brønn, bekk eller andre steder hvorfra der tas drikkevann for mennesker eller husdyr eller vann til annet husbruk, og heller ikke til vann som brukes i be- drift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytel- sesmidler.
- b. Ved bygning og steder hvor der jevnlig samles mange folk som ved utstillingsplasser, kommunehus, kirker, bedehus, (hoteller), skoler, verksteder, ungdomshus o. lign. skal det være priveter og urinsteder særskilt for hvert kjønn og av sådan størrelse og innredning som helserådet for hvert sted bestemmer.
- c. Privetbinger skal være innklædde og påfylles torvstrø, jord eller annen fyll så ofte at generende stank undgås. Bingene skal tømmes minst 2 ganger om året og ellers når helserådet av sanitære grunner krever det. Med

22 janr. Helserådets samtykke kan privet innredes i egen bygning eller i annen uthusbygning — eller inne i våningshus — i kortere avstand enn de ovennevnte 8 meter, hvis der innredes frostfritt vannklosett eller klosettinnretning med flyttbare beholdere. Følgende skal da iakttas:

Det må ikke komme stank fra privetet til beboelsesrum, kjøkken eller rum hvor matvarer opbevares. Privetet skal ha tette vegger og dør som kan holdes ordentlig gjenlukket. Det skal ha luftpipe og minst et vindu, som kan åpnes til fri luft. Sætet skal ha hengselslokk. Anvendes flyttbare beholdere, skal de stå i kasse på tett underlag. De skal jevnlig påføres et strømiddel i tilstrekkelig mengde, så ekskrementene dekkes. Beholderne skal tømmes før de blir $\frac{3}{4}$ fulle eller oftere hvis helserådet av sanitære grunner finner det nødvendig. Etter hver tømming skal beholderne ordentlig rengjøres. Privetet skal alltid holdes rent.

d. Vil man ha pissoar inne i våningshus, skal det innredes på samme måte som klosettene i våningsbygning. Vil man ha pissoar på andre steder, må man følge de nærmere forholdsregler fra helserådet. Pissoar skal ha avløp til kloakk eller til et annet sted som er godkjent av helserådet. Pissoar skal holdes ren. Med hensyn til stank og tilsig skal det samme gjelde for pissoar som for privet.

Om søppel, gjødsel, forråtnende stoffer fra hus, bedrift, revegård og lignende.

§ 8. Søppel eller annet avfall både fra våningshus og fra bedrifter skal enten brennes, samles i tette kasser med lokk, legges i kompost eller føres bort til steder som helserådet har anvist til dette bruk. Bruker man kasser, skal de tømmes og rengjøres før de blir helt fulle, og så ofte at stank undgås. Helserådet kan dessuten pålegge tømming når det av sanitære grunner finner det nødvendig. Komposter eller andre avfalls- eller gjødselbinger må ikke legges nærmere vei, våningshus eller matbod enn 8 m; revegårder må ikke legges nærmere enn 50 meter. Komposter eller andre avfalls- og gjødselbinger skal alltid holdes vel tildekket med jord. Disse samt revegårder må ikke ligge slik at det kan skje tilsig fra dem til brønn, bekk eller andre steder hvor der tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller vann til bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler. Dyrekadaver skal, såfremt lov om foranstaltning mot smittsomme husdyrsykdommer ikke kommer til anvendelse, enten brennes eller nedgraves i jorden på et avsides

sted i en dybde av minst 1 m og således at derfra ikke skjer 22 janr. tilsig til drikkevann.

Fra uthus eller bedrift må der ikke skje tilsig av gjødsel eller andre illeluktende eller forråtnende stoffer til vann som benyttes som foran nevnt, heller ikke til offentlig eller privat vei, og ikke til nabos eiendom uten hans tillatelse.

Transport av gjødsel og avfall på offentlig vei skal foregå på en sådan måte at intet spilles. I tettere bebyggede strøk og på mark som har helling til brønn, bekk eller annet sted hvorfra der tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller til vann til bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler skal gjødningsstoffene enten hurtigst mulig nedmuldes eller dekkes med jord.

Drikkevann.

§ 9. Brønn, bekk eller annet sted hvorfra der tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller til bedrift der omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler må ikke forurenses på noen måte. Til bruk som foran nevnt må ikke tas vann fra steder som ligger privet, urinsted eller gjødselbinge nærmere enn 10 m eller har tilsig fra sådanne steder. Renvannsbrønner må være overbygget og ha lokk med hengsler, og være beskyttet mot overvann ved en kant som er underlagt eller omgitt av lere eller jord. De skal gjøres rene en gang om året. Helserådet kan kreve renvannsbrønn tømt og rengjort oftere om det er nødvendig av sanitære grunner.

Helserådet kan til enhver tid forby bruk av drikkevann som er sundhetsskadelig.

Om fjøs- og melkestell.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935; jfr. kongelige resolusjoner av 14 juni, 1 august s. å., 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936.

§ 10. Fjøs skal være lyse, rene og vel luftede. Storrenngjøring holdes minst 1 gang om året. Denne skal bestå i vasking av gulv, vegger, tak og alt inventar med grønnsåpe og varmt vann og utluftning med gjennemtrett i flere dager. Kjyrene skal holdes rene. Melkekar og melk behandles med den største renslighet. I ethvert fjøs skal der være vaskevannsstol, vann, såpe og rent håndklæ. Under melkingen må ombæring av stråfôr, utmåking av gjødsel eller annen virksomhet som frembringer støv eller stank i fjøset ikke finne sted. Melken må snarest bringes ut av fjøset. Den må ikke

22 janr. settes i beboelsesrum. Kan dette ikke undgås må de kar som den opbevares i være godt tildekket.

Den som melker skal være iført et rent armforklæ og skal før melkningen såpevaske hendene, og er kuas jur eller bakpart tilsølet må den vaskes der grundig og derefter avtørres godt med ren, tørr klut. Melkespann må være vel for-
tinnnet, rustfri og rene og skal ha tettsluttende lokk. De må ikke benyttes til andre varer enn melk og må ikke stå bortslengte ved veikanten, men tas hjem, vaskes så snart som mulig og lufttørkes.

Melkespann som ikke alt er vasket og dampsterilisert når de kommer fra meieriet, skal straks rengjøres på følgende måte:

- a. Først skyller man spann og lokk 2 ganger med rent, kaldt vann.
- b. Derefter vasker man med varmt vann, litt kalk (eller soda) og stiv kost eller klut som jevnlig vaskes og kokes.
- c. Så skyller man atter i rent, kaldt vann.
- d. Og til slutt skyller man i kokhett vann, således at spann og lokk tørker av sig selv. Ved denne siste vask er det forbudt å bruke kost og klut.
- e. Derefter settes spann og lokk med bunnen i været bort til tørring og utluftning på et rent, tørt, lyst og luftig sted, eller de kan henges op i det fri over en staur. Dette må også gjøres med spann som er dampsterilisert på meieriet.

Kommer der smuss og støv fra landevei eller andre steder må spannene før bruken skyllles med rent kaldt vann og vannet derpå helt uttømmes.

Er der sykdom blandt buskapen eller mistanke om smittsom sykdom hos noen av gårdens folk, skal salg av melk stanses og melding sendes nærmeste medlem av helserådet, som nærmere skal undersøke saken og gjøre innberetning til helserådets ordfører.

Om butikker.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935; jfr. kongelige resolusjoner av 14 juni, 1 august s. å., 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936.

§ 11. I butikker skal det være opslag om at spytning på gulv er forbudt. Helserådet kan påby at der skal være nok spyttebakker av den form og størrelse som helserådet fastsetter. Spyttbakkene skal i tilfelle rengjøres hver dag og innholdet brennes. Bunnen skal dekkes med våt sagmugg, våt sand, torv el. lign. — Gulv og disk skal vaskes jevnlig,

minst 1 gang daglig, så de holdes rene. Tørr sopning i butik- 22 janr.
ker er forbudt. Storrengjøring skal foretas minst én gang
årlig. Butikker hvor der selges melk, fløte eller andre mat-
varer og rum hvor melk og andre matvarer som skal selges
blir bearbeidet eller tilberedt, må ikke benyttes som soverum
eller kjøkken. Der skal være vaskevann, såpe og rene hånd-
klær, og de personer som håndterer matvarer skal jevnlig
vaske hendene. De skal iaktta den største renslighet ved inn-
pakning av varer, og det er forbudt å pakke inn matvarer i
aviser eller urent papir.

Melk, fløte, kjøtt, fisk, brød og andre matvarer skal be-
skyttes mot støv og annen urenheter, såvel i butikkene som i
tilberednings- og lagerrummene. Opbevaringskar og hyller,
skuffer og skap for matvarer skal være vel tildekket. Der må
ikke i rum hvor der er melk og fløte samtidig opbevares fisk,
ost eller andre varer som vil tilføre melken ond lukt eller
smak.

Vekt og redskaper som benyttes ved handel med melk
eller andre matvarer skal være rene.

Et eksemplar av disse forskrifter skal være opslått i
enhver butikk.

Om matvarer.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai
1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget
for det hele land ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935; jfr.
kongelige resolusjoner av 14 juni, 1 august s. å., 27 mars, 7 mai
og 19 juni 1936.

§ 12. Til bruk for mennesker må ingen selge eller på
annen måte avhende nærings- eller nydelsesmidler som er
bedervet eller helseskadelig. Det samme gjelder bruksgjen-
stander som kan være skadelige, fordi de inneholder giftige
bestanddeler. Det er likeledes forbudt å selge nærings- eller
nydelsesmidler som er tilsatt noe stoff som av helserådet an-
sees skadelig for sundheten eller som kan skjule at varen er
bedervet.

Helserådet kan stoppe alt salg eller annen overdragelse
av mistenkelige varer som ovenfor nevnt, inntil vedk. vare
er undersøkt. Helserådet er i dette øiemed berettiget til å
fordre utlevert de fornødne prøver. Finnes varen å være
skadelig, kan helserådet beslutte at hele beholdningen av den
skadelige vare blir tilintetgjort eller på annen måte uskade-
liggjort på vedkommende selgers bekostning.

Helserådet kan forby salg eller annen overdragelse av
matvarer eller nydelsesmidler fra steder hvor der hos menne-
sker eller dyr forekommer eller befryktes å forekomme til-
felle av smittsom sykdom eller basillebærer for sådan syk-

22 janr. dom, likeledes fra steder hvor der ikke blir iaktatt tilbørlig renslighet ved varenes behandling.

Hvor det er nødvendig kan helserådets ordfører skride inn på helserådets vegne, men han må snarest mulig fremlegge saken for helserådet. Dette kan nu beslutte at varen som finnes skadelig skal tilintetgjøres eller uskadeliggjøres på vedkommende selgers bekostning.

Om renhold m. v. i bakerier.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935; jfr. kongelige resolusjoner av 14 juni, 1 august s. å., 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936.

§ 13. Bakeri eller rum som står i åpen forbindelse med dette må ikke benyttes som soverum eller til annet bruk som ikke vedkommer bakeribedriften. Gjenstander som kan gi anledning til støv og stank eller hindre rengjøringen må ikke finnes i bakeriet.

I bakeri og de rum som står i åpen forbindelse med dette, skal gulv, vegger og tak være i slik stand at de med letthet kan holdes rene. Hver dag efter endt arbeid må gulvene omhyggelig skrapes og vaskes. Vegger og tak vaskes minst hvert fjerdingår, vinduer og dører hver uke. Under rengjøring må bakverk ikke opbevares i rummet (bakeriet). Bakertrau, bord, hyller, kjeler, plater m. v. skal holdes omhyggelig rene. Smør, melk eller andre stoffer som benyttes til fremstilling av bakervarer, opbevares i rene, tildekkede kar.

De stoffer som benyttes til strykning av bakervarer tilberedes for dagens behov. Strykekoster må ikke samtidig benyttes til forskjellig slags bakverk, men må rengjøres i kokende vann før de benyttes til et nytt slags bakverk.

Melsekker skal børstes og renses omhyggelig før innholdet tømmes i bakertrauet. Hvor der er illegg til bakerovnen, til damp- eller vannkjel fra bakerrummet, må der ikke i dette legges mere kull eller ved enn nødvendig til dagens behov. Kull må opbevares i særskilte bokser eller kasser. Ved må ikke ligge utover gulvet. Aske og annet avfall skal hver dag fjernes fra bakeriet.

Bakeren skal under arbeidet ha en hel og ren drakt av hvitt lerret. Den skal ikke brukes utenfor bakeriet, og den skiftes 2 ganger i uken. Der skal i bakeriet være tilstrekkelig rent vaskevann, såpe og håndklær. Bakerne må holde neglene sine rene og vaske hendene og armer før og efter knaing og brødlagning. De må også vaske hendene efter bruk av privet. Bakere som lider av hudsykdom på hender eller armer tillates ikke å arbeide i bakeriet.

Arbeidsrummene må være godt ventilert og ha tilstrekke- 22 janr.
lig lys.

Bruk av tobakk i alle former er forbudt. Tobakks-
piper og avbrente fyrstikker må ikke finnes henslen-
gt noe sted i
bakeriet. Ved utsending av bakverk til utsalg og kunder
skal det transporteres i tildekte kurver og vogner som daglig
ettersees og rengjøres.

Om sundhetsskadelige bedrifter.

§ 14. Skal der bygges eller settes igang en bedrift som
helserådet antar kan volde sanitære ulemper, skal planen for
anlegget forelegges for og godkjennes av helserådet før drif-
ten kan påbegynnes. Enhver bedrift av denne art, også de
som allerede er igang, skal være underkastet helserådets til-
syn. Hvis det viser sig at noen bedrift blir drevet med større
fare for den almindelige sundhetstilstand enn der nødving-
vis følger av dens eget vesen, skal vedkommende rette sig
etter de pålegg helserådet gir for å forebygge den sanitære
fare.

Innredning av slakteri, bakeri, meieri, møller og lignende
bedrift for tilvirkning, opbevaring og behandling av matvarer
skal være godkjent av helserådet, som også i hvert tilfelle
kan gripe inn hvis mangler ved renholdet eller andre sanitære
misligheter gjør det påkrevd.

Om smittsomme sykdommer.

§ 15. Når der kommer inn i en husstand sykdom som det
er grunn til å tro er av ondartet smittsom natur, skal hus-
bonden sørge for å holde den (eller de) syke borte fra andre
og snarest mulig gjøre melding herom til helserådets ord-
fører.

Både de syke og den eller de som passer ham må være
adskilt fra de friske. Likedan forholdes med gang- og seng-
klær og andre ting som den syke og de som passer ham bru-
ker og som den syke har brukt den siste tid før sykdommen
begynte. Der må ikke opbevares matvarer i sykeværelser.

§ 16. Det må være så lite samkvem som mulig mellom det
sted hvor sykdommen er og andre steder inntil lægen kom-
mer og meddeler nærmere forskrifter. Ingen av de personer
som tilhører samme husstand som den syke må delta i møter
eller sammenkomster av et større antall mennesker uten at
det er absolutt nødvendig.

§ 17. Når lægen kommer kan han foreløbig gi de påbud
som han finner nødvendig for å adskille den syke fra dem
som er i samme hus, samt gi rettledning om rengjøring av
sykerummet og de ting som har vært brukt under sykdom-

22 janr. men. Disse påbud må nøie efterfølges så lenge lægen, helse-rådet eller helserådets ordfører fastholder dem.

§ 18. Barn som tilhører samme husstand som den syke må ikke gå på skole før lægen gir tillatelse dertil. Hvis det er i lærerens husstand at sykdommen er opstått, og han bor i samme hus som skolen holdes, må skolen stenges så lenge lægen fastsetter.

§ 19. Helserådets ordfører har den endelige avgjørelse så snart han får melding om sykdommen og hvad der er foretatt i hvert tilfelle.

§ 20. Når en som lider av smittsom tuberkulose skifter bosted, skal melding om flytningen sendes helserådets ordfører. Meldeplikten påhviler den som den syke flytter fra og den som han flytter til samt også den syke selv.

§ 21. Barn som lider av skabb, skurv, utøi el. lign. må ikke gå på skole før de er rene og smittefri igjen, og før klærne er forsvarlig vasket. De må — om det forlanges — ha lægeattest for at sykdommen er stanset og at de atter er fri for smitte.

22. Gang- og sengklær fra personer som har hatt smittsom sykdom, må ikke overlates eller avhendes til andre før de er rensset slik som helserådet for hvert tilfelle foreskriver.

§ 23. Bøker må ikke utlânes fra offentlig bibliotek til bruk for personer som lider av farlig smittsom sykdom. I tilfelle sådant utlån er skjedd, må vedkommende bøker desinfiseres på betryggende måte eller tilintetgjøres.

Om herberger, bevertningssteder og forsamlingslokaler.

Jfr. forskrifter utferdiget ved kongelig resolusjon av 10 juli 1936 i henhold til hotelloven av 25 juni 1935.

§ 24.

1. De rum hvori der serveres, holdes rene og vel ventilerte. Gulvene vaskes hver dag. Border og stoler holdes rene. All tørr soping og feining er forbudt. Hovedrengjøring av lokalene skal foregå 4 ganger om året. Spyting på gulvet er forbudt. Der må ikke brukes kopper eller glass med skår eller sprekker i. For opvask av servise gjelder rundskrivelse fra Socialdepartementet av 27 mars 1934.
2. I soverum skal der for hvert individ være minst 10 m³ luft.
3. Værelsene skal luftes ut grundig hver dag, gulvet daglig vaskes. Hovedrengjøring foretas minst 4 ganger om året.

Overbredslet på sengene forsynes med lerretspose, og denne samt putevar og underlaken skal skiftes for hver ny losjerende. Sengklærne for øvrig skal vaskes

eller dampes minst 4 ganger om året. Sengene skal stå 22 janr. uten overbredselse 3 timer daglig til utluftning.

4. På hvert værelse skal der finnes vannkaraffel og dessuten et glass for hver losjerende, vaskefat og minst et rent håndklær for hver person. Håndklærne skiftes for hver ny losjerende. Spyting på gulvet er forbudt.
5. Dersom verten kommer til kunnskap om eller har bestemt mistanke om at han har eller har hatt personer lidende av smittsom sykdom i herberget, har han øieblikkelig å melde det til helserådets ordfører og etterkomme de pålegg som denne gir.
6. Priveter skal hver dag eftersees og vaskes. Forbud mot spyting på gulvet kan helserådet — om det finner det nødvendig — påby opplått på ethvert rum.

§ 25. Om forskrifter som gjelder for hele landet henvises til kgl. res. av 25 april 1913 for forsamlingslokaler, kgl. res. av 17 april 1931 for garasjer og reparasjonsverksteder for motorvogner, kgl. res. av 20 november 1931 (jfr. tillegg 16 september 1932) for skoler, kgl. res. av 29 september 1934 for kirker, kgl. res. av 2 februar 1934 (med tillegg av 29 oktober 1936) for opvask av servise i herberger, losjihus, bevertningssteder m. v., kgl. res. av 20 oktober 1933 for utskillere av tyfusbasiller og kgl. res. av 13 novbr. 1936 om utrydding av veggedyr og annet utøi.

Med undtagelse av de to sistnevnte, skal en plakat med disse forskriftene alltid være ophengt på et lett synlig sted i vedkommende hus.

Almindelige bestemmelser.

§ 26. De påbud som helserådet gir og som er overensstemmende med gjeldende lov, må efterkommes innen den av helserådet fastsatte tid. Blir de ikke efterkommet i rett tid kan helserådet la arbeidet utføre for regning av den som er tilpliktet å gjøre det.

§ 27. I særskilte tilfelle kan helserådet tillate avvikelser fra disse forskrifter.

Helserådets ordfører kan alltid treffe avgjørelser på helserådets vegne når hurtig inngripen er nødvendig. Saken forelegges derefter snarest for helserådet.

§ 28. Overtredelse av disse forskrifter eller de av helserådet lovlig fattede beslutninger plikter ethvert medlem av helserådet og enhver tilsynsmann å melde til helserådets ordfører. Hvis forholdet ikke blir rettet på innen fastsatt tid har han å forelegge saken for helserådet. Overtredelse straffes efter den til enhver tid gjeldende lovgivning.

§ 29. Disse forskrifter trer ikraft 1 — en — måned efter at de er stadfestet av Kongen.

22 janr.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes:

- I. I henhold til §§ 11 og 4 i helseloven av 16 mai 1860, jfr. lov nr. 15 av 6 juni 1930, og i henhold til § 3 i tuberkuloseloven av 8 mai 1900 gis stadfesting på vedtak av Dverberg herredstyre, Nordland fylke, i møte 3 desember 1936 og vedtak av Bjørnskin herredstyre, samme fylke, i møte 7 april 1936 om nye almindelige helseforskrifter for herredene, epidemiforskrifter og forskrift om meldeplikt når tuberkuløse syke skifter bopel, dog med et tillegg i siste paragraf.
- II. De almindelige helseforskrifter som nu gjelder for herredene, stadfestet ved kongelige resolusjoner av 7 mars 1881, 14 juli 1893 og 29 juni 1894 for Dverberg herred, opheves fra den tid de nye forskrifter trer ikraft.

De stadfestede nye forskrifter lyder så:

§ 1. Herredet skal til enhver tid være delt i helsekretser med hver sin tilsynsmann, valgt blandt helserådets medlemmer. Tilsynsmennene har hver i sin krets plikt til å påse helseforskriftene gjennomført og overholdt. Tilsynsmennene velges i første helserådsmøte etterat et nyvalgt herredstyre har begynt sitt virke og fungerer til neste valg.

§ 2. Ved opførelse og påbygning av bolig som er bestemt til varig opphold for mennesker eller av uthus til sådan bolig, skal før arbeidet igangsettes melding derom sendes til nærmeste medlem av helserådet. Denne sender meldingen videre til helserådets ordfører.

Følgende skal iakttas:

- a. Ved nybygg skal der til hustomt velges et sted med lett adgang til godt og rikelig drikkevann og tilfredsstillende kloakkavløp. Bebyggelsen må ordnes slik at der kommer mest mulig sol inn i beboelsesrummene, og intet hus må settes slik at det tar bort sollyset fra annet beboelseshus.
- b. Avstanden mellom beboelseshus og matbod på den ene side, privet, stall, fjøs, grisehus og hus for fjærkre på den annen side må ikke være mindre enn 10 meter.
- c. Beboelseshus som oppføres eller flyttes, skal settes på tørr og vel avgrøftet grunn, hvorfra matjorden må være fjernet. Tun og gårdsplass må utgrøftes og fordypninger utfylles (planeres), så der ikke dannes vann- eller sølepytter. Huset må ha tett grunnmur av gråstein eller betong, med et isolasjonslag øverst til vern mot fuktighet fra grunnen. Hvor der ikke bygges kjeller under huset, må grunnmuren utvendt være minst 30 cm og innvendt

minst 60 cm over jorden, og på to motstående sider forsynt med trekkhull som dekkes med smågitret rist. Fyll fra gamle bygninger eller fyll av torvmuld må ikke brukes.

d. Ethvert beboelsesrum som ikke har skråtak skal være minst 2,5 meter høit fra gulv til loft. Høiden kan dog mel helserådets tillatelse innskrenkes til 2,2 meter. I rum med skråtak må høiden intet sted være mindre enn 1,2 meter.

e. Gulvet i nederste etasje skal være dobbelt og forsynt med tørr fyll mellom gulvene.

f. I hvert beboelseshus skal der være minst 1 vindu som kan åpnes. Vinduets lysåpning skal tilsvare minst $\frac{1}{10}$ av rummets gulvflate. Hvor lysforholdene er særlig gunstige kan dog en mindre lysåpning med helserådets samtykke tillates, likesom en større lysåpning kan kreves hvor lysforholdene er særlig ugunstige. I eldre beboelseshus som ikke har noget vindu som kan åpnes, skal minst et sådant anbringes innen 1 år efterat disse forskrifter er blitt approbert.

g. Kjellere skal være tørre, rene og luftige. Hvis der ofte samler sig vann i en kjeller, skal helserådet ha rett til å påby sådan drenering av grunnen at kjelleren kan holdes tørr. Kjellere skal ha vindu eller annen åpning som kan brukes til luftveksling.

h. Kjellere må ikke uten helserådets samtykke benyttes til beboelse, handel eller verksted med leiehjelp. I bebodde kjellerrum skal høiden under taket og vindusflatens størrelse være som for almindelige beboelsesrum bestemt. Den del av lysåpningen som ligger over jordoverflaten skal utgjøre minst $\frac{2}{3}$ av den samlede vindusflate. Gulvet skal dekkes av asfalt, cement eller lignende vanntett materiale, og ovenpå dette legges tregulv uten fyll. Det må dreneres og isoleres tilstrekkelig mot grunnfuktighet, og gulvet må ligge minst $\frac{1}{2}$ meter over høieste grunnvannstand. Utenfor disse beboelsesrum og utenfor rum som står i umiddelbar forbindelse med dem, skal det anlegges en luft- og lysgrav av 60 cm bredde. Lysgraven skal gå minst 20 cm under gulvets nivå, og være godt drenert.

Innredes bryggerhus, stryke- eller rullerum i kjeller, må også her sørges for at rummene efter omstendighetene blir tilstrekkelig tørre, lyse og rummelige. Det må her som annet sted, hvor sådanne rum brukes, sørges for

22 janr. at fuktighet og damp blir avledet ved passende innredning: Damphette, ventilasjonshette eller lignende.

For øvrig må både ved nybygg og ved allerede opførte bygg de forskrifter iakttas, som helserådet for hvert tilfelle måtte gi med hensyn til rummenes ventilasjon eller øvrige sanitære innredning.

§ 3. Dersom der i beboelsesrum benyttes kokeovn, må denne være forsynt med godt avtrekk.

§ 4. Helserådet kan påby utflytning fra bolig eller rum som av mangel på tilstrekkelig lys eller luft, ved fuktighet, overfylning med beboere eller på annen måte har vist sig å være bestemt skadelig for sundheten.

Intet skolelokale eller annet forsamlingslokale må tas i bruk før det er godkjent av helserådet.

Om forsamlingslokaler, skoler og kirker er utferdiget særskilte forskrifter som er gjeldende for hele landet, se kongelige resolusjoner av 25 april 1913, 20 november 1931 (med tillegg 16 september 1932) og 29 september 1934.

Om utgassing med blåsyregass eller annen farlig gass se kgl. res. av 1 mai 1931, med forskrifter av 2 januar 1932 og 4 juli 1933, og kgl. res. av 11 januar 1935 med forskrifter av 25 juni 1935.

Om utrydding av veggedyr og annet utøi, se kgl. res. av 13 novbr. 1936.

§ 5. Husdyr, undtagen hund og katt, må ikke huses inne i beboelsesrum eller i rum som benyttes som opbevaringsrum for matvarer, og der må fra dyrenes opholdssted ikke kunne skje tilsig til noget sådant rum eller til brønn, bekk eller annet sted hvorfra tas drikkevann for mennesker eller dyr eller tas vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler.

I tettere bebyggede strøk kan helserådet fastsette spesielle forholdsregler for, eller ganske forby at der holdes husdyr av foran nevnte slags, hvis dermed følger sanitære ulemper.

Helserådet bestemmer hvilke strøk der til enhver tid er å anse som tettere bebyggelse.

§ 6.

a. Til ethvert våningshus skal der innrettes et privet med privetbinge. Dette må ligge minst 10 meter fjernet fra eget eller andres våningshus og matbod samt fra offentlig eller felles privat vei. Fra privetet må der ikke kunne skje tilsig hverken til noen av de nevnte steder eller til opkomme, brønn, bekk eller andre steder hvorfra tas drikkevann for mennesker eller husdyr, eller vann til annet husbruk, og heller ikke til vann som brukes i be-

drift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydel- 22 janr. sesmidler.

- b. Ved bygninger eller steder, hvor der jevnlig samles mange mennesker, f. eks. ved faste utstillingsplasser, kommune-lokaler, kirker, bedehus, hoteller, skoler, verksteder, ungdomslokaler eller andre forsamlingslokaler, skal der forefinnes priveter og urinsteder særskilt for hvert kjønn og av sådan størrelse og innredning som helserådet for hvert sted bestemmer.
- c. Hvor der finnes uthus skal privetet innbygges i dette og helst slik at det står i forbindelse med gjødselkum.
- d. Privetet skal anbringes slik at det ikke generer nabo ved stank eller på annen måte. Bingen skal tømmes minst 2 ganger årlig, eller så ofte helserådet av sanitære grunner bestemmer det.
- e. Med helserådets samtykke kan privet innrettes inne i våningshus, hvis der innrettes frostfritt vannklosett eller klosettinnretning med flyttbare beholdere. Følgende skal da iakttas:

Der må ikke kunne komme stank fra privetet til beboelsesrum, kjøkken eller rum hvor matvarer oppbevares.

Privet skal ha tette vegger og dør som kan holdes ordentlig gjenlukket. Det skal ha vindu som kan åpnes til fri luft og være forsynt med luftpipe. Setet skal være forsynt med tilhengslet låkk. Anvendes flyttbare beholdere, skal de stå i kasse med tett underlag. De skal jevnlig påføres et strømiddel i så tilstrekkelig mengde at ekskrementene dekkes. Beholderne skal tømmes før de blir $\frac{3}{4}$ fulle eller oftere, hvis helserådet av sanitære grunner forlanger det. Ved hver tømning skal beholderne ordentlig rengjøres.

Priveter skal alltid holdes tilbørlig rene.

§ 7. Sjøppl eller annet avfall såvel fra beboelseshus som bedrifter må ikke slås like utenfor husdøren, men skal enten brennes, samles i tette, med låkk forsynte kasser, legges i kompost eller bortbringes til steder som dertil måtte være anvist av helserådet. Komposter eller annet oplag av avfall eller gjødningsstoffer må ikke legges nærmere alfarvei, beboelseshus eller matbod enn 20 meter. De skal alltid holdes vel tildekket med jord, og de skal anlegges således at der ikke skjer tilsig til brønn eller bekk, hvorfra tas drikkevann.

Transport av gjødsel og avfall på offentlig vei skal foregå på sådan måte, at intet av betydning spilles.

§ 8.

a. Ingen må la spillvann eller annen urenlighet flyte ut til gate eller offentlig plass eller utover nabolomt. Stille-

22 janr.

stående for sundheten skadelig, urent eller stinkende vann og sumper må overalt avledes eller tilkastes, når helserådet forlanger det. Til fjernelse av sådanne ulemper er enhver grunneier, fester eller huseier pliktig til å ta de forholdsregler som helserådet for tilfellet måtte finne nødvendige.

b. Helserådet kan beslutte at der fra beboelseshus skal føres en lukket kloakk til den offentlige kloakk eller til sjøen, når dette kan gjøres uten uforholdsmessige utgifter for vedkommende.

c. Alle kloakker skal ligge så dypt, at de er frostfri og være således innrettet at kloakkgass ikke kan strømme ut.

Når det er mulig og omkostningene ikke blir uforholdsmessig store, skal enhver kloakk føres så langt ut i sjøen at utmunningsstedet aldri ligger tørt ved lavt vann.

d. Alle kloakker skal holdes rene, så de ikke utbrer stank. Rensning skal foregå hver vår og høst eller oftere om helserådet finner det påkrevd.

e. Hvor helserådet finner et gammelt kloakkanlegg mislig i sanitær henseende, kan det forlange nyanlegg.

§ 9. Brønn, bekk eller annet vann, hvorfra der tas drikkevann for mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder næringsmidler eller nydelsesmidler, må ikke forurenses på noen som helst måte. Til bruk som foran nevnt må ikke benyttes vann tatt fra sted som ligger privet, urinsted eller gjødseleoplager nærmere enn 10 meter, eller som har tilsig derfra.

Renvannsbrønner skal på hensiktsmessig måte beskyttes mot overvann, de skal tømmes og renses minst 1 gang hvert år eller oftere, hvis helserådet av sanitære grunner krever det. Renvannsbrønner som ikke er større enn 2 meter på hver kant, skal være stensatt eller på annen måte klædt på sidene, overbygget og forsynt med tilhengslet låkk.

Vann hvorfra der tas vann gjennom ledningsrør til bruk for mennesker eller dyr, må ikke forurenses. Badning og skyllning av klær i sådanne vann er forbudt.

Likeså forbys det å ha båter i sådanne vann, hvis båtene drives med oljemotor eller dampmaskin.

Å tømme aske eller annet avfall fra beboelseshus i sådanne vann forbys.

§ 10. Ved anlegg av bedrift som kan volde sanitære ulemper, skal planen for anlegget forelegges for og godkjennes av helserådet, forinnan bedriften påbegynnes. Enhver bedrift av denne art, også de som allerede er i gang, skal være underkastet helserådets tilsyn. Hvis det viser sig at noen bedrift

blir drevet med større fare for den almindelige sundhetstil- 22 janr.
stand, enn der nødvendig flyter av dens eget vesen, skal ved-
kommende rette sig efter de pålegg som helserådet gir til fore-
byggelse av den sanitære fare.

Innredning av slakterier, pølsemakerier, bakerier, meie-
rier og lignende steder for tilvirkning, opbevaring og behand-
ling av matvarer, skal være godkjent av helserådet, som også
i ethvert tilfelle kan gripe inn, hvis mangler ved renhold eller
andre sanitære misligheter gjør det påkrevd.

Om ventilasjon m. v. i garasjer og reparasjonsverksteder
for motorvogner er utferdiget særskilte forskrifter som gjel-
der for hele landet, se kongelig resolusjon av 17 april 1931.

Om helseskadelige næringsmidler.

§ 11. Til bruk for mennesker og dyr må der ikke falbys,
selges eller på annen måte overdras bedervede eller sundhets-
skadelige nærings- eller nydelsesmidler og heller ikke bruks-
gjenstander som kan være skadelige for sundheten derved at
de inneholder giftige bestanddeler.

Det er forbudt å selge nærings- eller nydelsesmidler som
er tilsatt noe stoff, som av helserådet anses skadelig for sund-
heten, eller som er skikket til å skjule at vedkommende vare
er bedervet.

Inntil de pågjeldende mangler er rettet, kan helserådet
forby at der blir solgt eller på annen måte overdratt nærings-
og nydelsesmidler som kommer fra eller falholdes på steder
hvor der ikke blir iaktatt den tilbørlige renslighet ved varens
tilvirkning, behandling, opbevaring eller forsendelse.

Helserådet er i øiemed som nevnt i denne paragraf be-
rettiget til å fordre utlevert de fornødne prøver. Helserådet
kan imidlertid forby salg og annen overdragelse av nærings-
og nydelsesmidler, som er kommet fra eller selges fra stedet,
hvor der blandt mennesker eller dyr forekommer tilfelle eller
finnes noen basillebærer av farlig smittsom sykdom, som kan
utbres med varen.

Hoteller og losjihus.

Se forskrifter av 10 juli 1936 efter hotelloven av 25 juni 1935.

§ 12.

- a. I ethvert soveværelse skal der for hvert individ være
minst 10 m³ luft. Værelsene utluftes grundig hver dag,
gulvet vaskes daglig. Hovedrengjøringen av værelsene
skal foretas minst 4 ganger om året.
- b. Overbredslet på sengene skal forsynes med lerretspose,
og denne samt putevar og underlaken skal skiftes for

- 22 janr. hver ny losjerende. Sengklærne for øvrig skal vaskes eller dampes minst 4 ganger om året.
- c. På hvert værelse må der finnes vannkaraffel og dessuten 1 glass for hver losjerende, vaskefat samt minst 1 håndklæ for hver person. Håndklærne skiftes for hver ny losjerende. I ethvert rum anbringes spyttebakker, som tømmes og rengjøres hver dag. Spyting på gulvet er forbudt.
 - d. Dersom verten kommer til kunnskap om at han har hatt personer lidende av smittsom sykdom i losji, har han pliktlig å melde det til helserådets ordfører og etterkomme de pålegg som denne gir ham.
 - e. Privetet skal hver dag ettersees og vaskes.

Forskrifter om butikker.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er gitt for det hele land ved kongelige resolusjoner av 3 mai, 14 juni, 1 august 1935, 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936.

§ 13. Enhver butikk skal holdes ren og vel utluftet. Utenfor inngangsdøren skal der være fotskraper. Gulv og disker skal daglig gjøres rene. Helserådet kan treffe nærmere bestemmelser om hvorledes renholdet skal utføres. Hovedrengjøring skal foregå minst en gang om året eller oftere hvis helserådet således bestemmer. Tørr feining er forbudt. Likeså spyting på gulvet.

Butikker hvor der selges melk, fløte eller andre matvarer og rum hvor melk eller andre matvarer som skal selges blir bearbeidet eller tilberedt, må ikke benyttes som soverum eller kjøkken.

Butikker og rum som her omhandlet skal være forsynt med rent vaskevann, såpe og rene håndklær, og de personer som håndterer varene skal jevnlig vaske hendene. De skal iakttå den største renslighet ved innpakning av varene, og det er forbudt å pakke inn matvarer i aviser eller urent papir.

Melk, fløte og andre matvarer skal beskyttes mot støv og annen urenhet så vel i butikkene som i tilberednings- og lagerrummene. Når det lar sig gjøre skal varene anbringes i vel tildekkede kar, skuffer, skap med dører, hyller med forheng eller lignende. Vekt og måleredskaper som benyttes ved handel med melk eller andre matvarer skal være rene.

Ved omførsel av matvarer skal de beskyttes mot regn, støv og annen forurensning.

Kundene må ikke berøre andre matvarer enn dem som de kjøper.

Opslag herom skal finnes på lett iøynefallende sted i vedkommende butikker. I hver butikk skal være opslått særavtrykk av ovenstående bestemmelser.

Forskrifter for bakerier.

22 janr.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er gitt for det hele land ved kongelige resolusjoner av 3 mai, 14 juni, 1 august 1935, 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936.

§ 14.

- a. Bakeribedriften uvedkommende gjenstander som kan gi anledning til støv eller stank eller hindre en effektiv rengjøring må ikke finnes i bakeri.
- b. Bakeriet skal alltid holdes ordentlig rent. Hver dag efter endt arbeide skal gulvet vaskes. Tak og vegger skal vaskes minst hvert fjerdingår, og vinduer og dører minst hver fjortende dag. Under rengjøringen må brødvarer ikke opbevares i bakeriet. Aske og annet avfall må fjernes hver dag.
- c. Bakertrau og bakerbord, surkasser samt andre til bakningen benyttede gjenstander som hyller, plater, fjeler m. v. må holdes omhyggelig rene. Smør, melk og andre stoffer som benyttes til fremstilling av bakverk, må opbevares i rene tildekkede kar. De stoffer som benyttes til strykning av bakverk må tillages for dagens behov. Strykevisker må rengjøres hver dag i kokende vann.
- d. Melsekker må renses og børstes omhyggelig for støv og smuss før innholdet tømmes i bakertrauet.
- e. I bakerier er bruk av tobakk i hvilken som helst form forbudt, og piper og tobakk må ikke henlegges på sådanne steder at mel, deig eller brødvarer kan forurennes.
- f. Bakerne skal under sitt arbeide være iført en egen drakt som ikke må benyttes utenfor bakeriet, og som må skiftes ren minst en gang i uken.
- g. Bakerne skal vaske hender og armer før arbeidet begynner. Efter bruk av klosetter skal likeledes hendene vaskes. Det er forbudt personer som lider av utslett eller sår på hender eller armer å arbeide i bakerier.
- h. Alle brødvarer skal behandles med den største renslighet og ved ombringelse eller forsendelse føres i tildekkede kurver eller rene kasser.

I ethvert bakeri skal der finnes særavtrykk opslått om disse bestemmelser.

Om fjøs og melkens behandling.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er gitt for det hele land ved kongelige resolusjoner av 3 mai, 14 juni, 1 august 1935, 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936.

§ 15. Fjøs hvorfra der leveres melk til salg — heri innbefattet leveranse til meieri — skal være lyst, rent og godt ventilert.

22 janr. Storrensjøring skal holdes minst en gang om året. Denne skal bestå i vaskning av gulv, vegger, tak og alt inventar med grønnsåpe og varmt vann og utluftning i flere dager.

Kuene skal holdes rene.

Melkekar og melk skal behandles med den største renslighet.

I ethvert fjøs skal der være et vaskevannsfat, vann, såpe og rent håndklæ. Den som melker skal være iført et rent, hvitt armforklæ og skal før melkingen såpevaske hendene, og er juret eller kuas bakparti tilsølet, må der før melkingen foretas en grundig avvaskning av de tilsølete partier og etterpå en fullstendig avtørring med ren, tørr klut. Alle melkekjørler og de arbeidsklær som brukes under melkingen må oppbevares i rum utenfor fjøset. Under melkingen må ombering av stråfor, utmåking av gjødsel eller annen virksomhet som frembringer støv eller stank i fjøset ikke finne sted. Melken må snarest mulig bringes ut av fjøset.

Melk må så vidt mulig ikke oppbevares i beboelsesrum. Kan dette ikke undgås, må de kar den oppbevares i, være tildekket. Under ingen omstendighet må melk oppbevares i soverum eller i rum hvor syke oppholder sig.

Ved sykdom blandt besetning eller ved mistanke om smittsom sykdom i husstand skal alt salg av melk stanses, og forholdet meldes til nærmestboende medlem av helserådet, som nærmere skal undersøke saken og gjøre innberetning til helserådets ordfører.

Kjøtt og fiskeutsalg.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er gitt for det hele land ved kongelige resolusjoner av 3 mai, 14 juni, 1 august 1935, 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936.

§ 16. Utsalgssted for fisk og kjøtt må ikke benyttes til beboelsesrum eller stå i direkte forbindelse med beboelsesrum.

I utsalgsstedene skal disker, bord, gulv og hyller vaskes daglig, vegger, dører og vinduer minst en gang hver uke og taket minst en gang hver tredje måned.

Veggene skal være hvite. De i kjøttutsalg og fiskeutsalg beskjeftigede personer skal være iført helt og rent antrekk av lerret (forklæ med brystsmekk, forermer og hvit lue). Dette antrekk må avtas når arbeidet forlates, herunder besøk på privet.

I ethvert kjøttutsalg — fiskeutsalg — skal være vaskevann, såpe og rene håndklær.

Bruk av tobakk er forbudt i kjøtt- og fiskeutsalg.

Kjøtt skal utstilles slik at kjøperne lett kan finne hvad de ønsker uten å berøre stykket. Der skal for publikum på

synlige steder være opslått plakat om at det er forbudt å 22 janr. berøre annet kjøtt enn det vedkommende kjøper.

Kjøtt må ikke opbevares i utsalg eller slakteri til det får bedervet lukt eller smak.

Til konservering av kjøtt eller kjøttdeig må kun benyttes almindelig salt (klornatrium) eller annet av helserådet godkjent middel.

Økser, kniver, sager, kverner og huggestabber må holdes omhyggelig rene.

I ethvert kjøttutsalg skal et eksemplar av reglene for disse være opslått.

§ 17. Kjøtt eller kjøttvarer må ikke transporteres i urene vogner eller transportmidler. Under transporten skal kjøttet eller varen innpakkkes i rent lerret eller være dekket med rene presenninger. Det er forbudt under transporten å sitte på eller trå på varen.

I tiden 16 april til 16 november skal all død torsk, hyse, sei, lyr, lange, brosme og kveite over 30 cm som i fersk tilstand tilføres Dverberg for salg eller som forhandles i Dverberg, være sløiet og innvollene være fjernet. Gjellene må dog ikke uttas.

Utsalg som ikke tilfredsstiller disse bestemmelser kan forbys av helserådet.

§ 18.

- a. Åpning eller flytning av barberstuer og damefrisørforretninger må anmeldes for å godkjennes av helserådet.

I barberstuer med tilhørende rum må ikke opbevares gjenstander som ikke vedkommer driften, og som kan medføre støi eller stank eller hindre lokalenes rengjøring.

Lokalene med tilhørende rum skal alltid holdes rene og vel utluftet. Hovedrengjøring skal foretas minst 2 ganger om året. Gulvet skal vaskes minst en gang daglig. Bord, stoler, hyller og lignende skal hver dag tørres med ren, fuktig klut.

Avfall, hår etc. skal feies sammen efter hver hårklipping og fjernes.

- b. Barbererne skal iaktta omhyggelig personlig renslighet og under arbeidet være iført ren, hvit jakke eller frakk, som skal skiftes minst 2 ganger ukentlig.
- c. Klippemaskiner, sakser, kniver, koster, børster og kammer skal rengjøres efter hver gang de er brukt, enten ved kokning eller vask i 5 % karbolvann (lysoformopløsning).
- d. Personer med utslett eller håravfall som kan antas å være smittsomt må enten avvises, eller betjenes med sine egne redskaper, eller de benyttede redskaper må kokes i minst 10 minutter før de benyttes til andre.

- 22 janr. e. Ved barbering skal der for hver kunde benyttes renvasket og rullet serviett og ren bedekning over nakkeparten. Ved hver hårklipping benyttes en halsstrimmel av silkepapir eller vatt, som kun tillates benyttet en gang. Kappen skal vaskes minst 2 ganger ukentlig.
- f. Barberkopp skal renses i kokende vann mellem hver barbering. Til innsåpning, som foregår med hånden, hvis ikke kunden medbringer kost, skal kun benyttes såpeopløsning eller såpepulver.
- g. Et eksemplar av disse regler skal finnes opslått på et iøinefallende sted i hver barberstue.

Forskrift for anlegg og drift av pelsdyrgårder.

§ 19. Pelsdyrgård må ikke legges så nær våningshus eller offentlig vei at stanken generer, heller ikke må den legges slik at der kan komme tilsig eller avfall til brønn, bekk eller andre steder hvorfra tas drikkevann for mennesker eller husdyr o. s. v. Avfallet fra gården må brennes op eller legges i kompost og dekkes med jord.

Kopper og kar som brukes i revegården må vaskes i særskilt kar. Kluter, koster eller annet som blir brukt under vaskingen må ikke benyttes til annen vask i våningshus eller uthus. Kammer og koster som benyttes til pelsdyr, må ikke benyttes til andre dyr. Kasser som benyttes til transport må ikke opbevares (lagres) i uthus, fjøs eller stall før de er grundig rengjort.

Røkteren skal ha særskilt fottøi til bruk i revegården og dette fottøi tillates ikke brukt i våningshus, grisehus, fjøs eller stall uten at det er forsvarlig rengjort. Røkteren skal ha særskilte ytterklær (overalls) når dyrene stelles.

Hver gang røkteren har stelt dyrene — behandlet kopper, karr og lignende som benyttes i revegården — må han vaske hender og underarmer godt.

Hvis man av en eller annen tvingende grunn må ta hvalper inn i hus for en kortere tid, må der iakttas den største renslighet. Kun røkteren må behandle hvalpene. Så snart hvalpene er bragt tilbake til revegården, må det inne hvor de har vært straks rengjøres og utluftes grundig.

Revmat må gjemmes, behandles og forsendes på en slik måte at der ikke utbredes stank til våningshus, opbevaringssted for matvarer, til offentlig gate, plass eller vei.

Kafeer.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er gitt for det hele land ved kongelige resolusjoner av 3 mai, 14 juni, 1 august 1935, 27 mars, 7 mai og 19 juni 1936.

§ 20. Kafeer og steder hvor mat og drikke serveres mot betaling, står under helserådets kontroll.

De rum hvor der serveres, holdes rene og godt ventilerte. 22 janr. Gulvet vaskes hver dag. Et tilstrekkelig antall spyttbakker må finnes i hvert serveringsrum. Det er forbudt å spytte på gulvet.

Hovedrengjøring av lokalene skal foregå minst 4 ganger om året.

Brukt spisetøi skal ordentlig rengjøres før det anbringes sammen med det rene. Urent spisetøi må ikke tilbys noen gjest. Sprukne emaljekar må ikke benyttes. Kobberkar skal være vel fortrinnet og kopper eller glass med skår eller sprekker må ikke benyttes.

Opvask av kopper og annet servise skal foretas i overensstemmelse med kongelig resolusjon av 2 februar 1934 (med tillegg av 29 oktober 1936).

Hvis ikke en tilstrekkelig renslighet overholdes, kan helserådet forby videre servering.

De regler som gjelder for kafeer, gjelder også for foramlingslokaler hvor der foregår servering.

Om rorboder

§ 21.

- a. Så vel nybygning som ombygning av rorboder skal meldes til helserådets ordfører og være godkjent av ham før arbeidet igangsettes.
- b. Rorbodene skal settes på tørr og vel avgrøftet grunn, hvorfra matjorden er fjernet.
- c. I rorbodene må der ikke innlosjeres flere folk enn at der i hvert soverum blir minst 8 m³ luft og 1½ m² gulvflate for hver.

Rummene må være tette, forsynt med tilstrekkelig vinduer, minst et vindu i hvert rum må kunne åpnes.

- d. Soverum må ikke brukes til arbeidsrum; det er således forbudt å agne i soverum.
- e. Til hver rorbod skal det være et tilstrekkelig antall priveter, minst et privet til hver 15 mann. Privetbingene skal tømmes før de er ¾ fulle, eller så ofte helserådet av sanitære grunner finner det nødvendig.
- f. Det er eierens plikt å sørge for at rorboden blir grundig rengjort før fiskerne flytter inn. Likeledes at det overalt i rorboden og privetet blir holdt storrengjøring like etter at fisket er slutt og fiskerne flyttet ut. Tak, gulver og vegger og alt innbo må da skures med varmt såpevann og søppel og avfall omkring rorboden skaffes vekk.
- g. De som bor i rorbodene har å sørge for at så vel rummene som privetet blir rengjort minst 2 ganger i uken, eller så ofte som det viser sig nødvendig for at det til enhver tid kan være rent.

22 janr. Helserådet kan påby at der i hver rorbod skal være et tilstrekkelig antall spyttebakker av form og størrelse som helserådet fastsetter.

Høvedsmannen har å påse at renholdet blir utført som påbudt, og så vel han som mannskapet er ansvarlige for at forskriftene blir overholdt.

- h. Helserådet kan forby at rorboder som ikke er i forsvarlig stand blir bortleiet.
- i. Helserådet kan gjøre undtagelser fra disse bestemmelser hvor forholdene gjør det særlig vanskelig å overholde dem.

Fiskefartøier.

§ 22.

- a. Ovnslør i underbringelsesrum må ikke ha spjeld — av hensyn til faren for kullsforgiftning — og ovnsrøret skal være forsynt med ordentlig trekkhatt.

Matstellet ombord skal være renslig og ordentlig. Alle kokekar og spiseredskaper skal vaskes etter hver gangs bruk og hver mann skal ha sitt eget spisestell; bruk av felles spisestell er forbudt. Det er forbudt å spytte på dørk og i kroker.

- b. Lugarer, maskinrum og styrehus skal vaskes før og etter hver fiskesesong.
- c. Mannskap som lider av farlig smittsom sykdom må ikke tas med ombord.
- d. Ett eksemplar av bestemmelsene i denne paragraf skal være opslått i ethvert fiskefartøi.

§ 23. Fiskehoder og annet fiskeavfall kan bare anbringes til tørring på nøst eller båttak, når der sørges for passende underlag av bord eller annet trevirke, dog må sådant ikke anbringes på tak, der vender mot offentlig vei eller plass, og heller ikke være anbragt således, at de omboende generes av stanken.

På tettere bebyggede steder er oplegging av sådanne saker ikke tillatt. Innen St. Hans skal alt være fjernet.

Offentlige boksamlinger.

§ 24. Ved utlån av bøker fra offentlige boksamlinger skal følgende iakttas: Bøker må ikke utlånas til personer lidende av smittsom sykdom eller personer som tilhører husstand innen hvilken der er sådan sykdom. Hvis person som har tillåns bøker fra offentlig boksamling blir angrepet av smittsom sykdom eller sådan bryter ut innen den husstand til hvilken han hører, skal bøkene, før de utlånas til andre, desinfiseres.

Alle bøker i offentlige boksamlinger skal en gang årlig

ettersees av den som forestår boksamlingen sammen med 22 janr. nærmestboende medlem av helserådet. Særlig skitne og utbrukte bøker skal da kasseres.

Om smittsomme sykdommer.

§ 25. Når en tuberkuløs, hvis sykdom er forbundet med smittefarlig avsondring forandrer bopel, skal melding herom gis til helserådets ordfører av kretsens helserådsmedlem og av dem fra hvem den syke flytter.

Ved optreden av sykdomstilfelle som det kan være grunn til å tro er av ondartet beskaffenhet, skal den husbond eller husfar som har å gjøre anmeldelse herom overensstemmende med § 14 i lov av 16 mai 1860, tillike straks dra omsorg for betryggende avsondring, så vidt omstendigheten tillater.

Avsondringen må omfatte ikke alene den syke selv, men også den eller dem som pleier den syke, samt sengklær, gangklær og andre gjenstander som de benytter, eller som den syke har benyttet de nærmeste dager forut for sykdommens utbrudd. Fødevarer må ikke opbevares i de rum hvor den syke oppholder sig.

Inntil læge kommer til stede og har meddelt nærmere forskrifter må samkvem mellom det sted hvor sykdommen er opstått og andre steder innskrenkes til det minst mulige. Navnlig må personer som hører til samme husstand som den syke ikke uten nødvendighet delta i møter eller sammenkomster. Uvedkommende personer må ikke tilstedes adgang til den bolig hvor den syke ligger.

Sammenkomster i selskapelig eller annet øiemed som ikke er uopsettelig eller absolutt nødvendig, må ikke avholdes i det smittede hus eller på dets gårdsplass.

Når læge er kommet til stede, skal han foreløbig treffe de anordninger med hensyn til avsondring av den syke, hans husfeller og omgivelser og med hensyn til rensning av sykeværelset og de under sykdommen benyttede gjenstander, som sykdommens beskaffenhet krever, og omstendigheten tillater, og med hensyn til andre sanitære forhold når dette finnes påkrevd. Det må overlates til lægens skjønn efter omstendighetene å meddele forskriftene i skriftlig form. De må i ethvert fall nøie etterkommes og er gjeldende inntil de tilbakekalles av lægen selv, eller opheves av helserådet eller dets ordfører.

Leveres melk eller andre fødemidler tilsalgs fra det sted hvor sykdommen er opstått, må dette opføre inntil tillatelse er meddelt av helserådets ordfører.

Barn fra den husstand hvor sykdommen er opstått, må

22 janr. ikke søke skole før tillatelse er meddelt av helserådets ordfører. For så vidt sykdommen optrer i lærerens husstand, og han bor i samme hus hvor skolen holdes, må denne lukkes inntil helserådets ordfører har avgitt nærmere bestemmelse.

Så snart meddelelse om de inntrufne sykdomstilfeller og de i anledning av samme trufne forføininger er innløpet til helserådets ordfører, har denne å treffe de videre forføininger som efter tilfellets beskaffenhet er fornødne.

Når lærer har grunn til å anta, at et skolebarn lider av utøi, skabb eller annen smittsom hudsykdom, skal han sende barnet hjem med skriftlig opfordring til vedkommende i hjemmet om å sørge for at barnet blir befriet for sitt utøi eller sin hudsykdom førenn det på ny sendes i skolen. På samme måte skal skolebarn, som læreren antar lider av annen smittsom sykdom, bli hjemsendt med skriftlig opfordring om at læge må bli rådspurt.

§ 26. Gang, sengkler og andre gjenstander som har vært benyttet av personer som har lidt av smittsom sykdom eller henstått i rum hvor disse personer har opholdt sig, må ikke avhendes eller overlates andre til bruk, forinnen de er rensset efter helserådets nærmere bestemmelse.

Rum hvor personer lidende av smittsom sykdom har opholdt sig, skal også renses efter helserådets anvisning.

Om utskillere av tyfusbasiller henvises til kongelig resolusjon av 20 oktober 1933, jfr. Socialdepartementets rundskrivelse av 30 november s. å.

§ 27. Ordføreren kan alltid treffe avgjørelse på helserådets vegne hvor en hurtig beslutning kreves, og der ikke er tid til å avvente avholdelse av helserådsmøte. Saken forelleges derefter snarest mulig for helserådet.

§ 28. Undlater noen innen den av helserådet satte frist å treffe de foranstaltninger, som ifølge disse forskrifter eller ifølge helserådets lovlig fattede beslutninger påhviler ham, kan helserådet la foranstaltningene utføre på hans bekostning.

I særlige tilfeller kan helserådet gjøre undtagelse fra de enkelte bestemmelser i disse forskrifter.

En samlet fortegnelse over helseforskrifter og forskrifter om næringsmidler m. v. som gjelder for hele landet, er tatt inn i Lovtidende 1 avd. nr. 40 for 1936 side 1129—30. Senere er utferdiget forskrifter for utrydning av veggedyr m. v. ved kongelig resolusjon av 13 november 1936.

22 janr. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes:

1. Rakkestad herred, Østfold fylke, og sognene Nordstrand og Østre Aker i Aker herred, Akershus fylke, erklæres smittet av bipest i medhold av

§ 6 i lov av 21 juli 1916 om foranstaltninger mot 22 janr. bipest m. v.

2. I nevnte områder skal det, ved siden av de bestemmelser som gjelder efter lovens § 6, være forbudt:
 - a. å låne eller låne bort honningslynger eller å bruke felles slynger for flere bigårder.
 - b. å bruke felles vokspresse eller i det hele å foreta vokssmelting og vokspressing i fellesskap med andre birøkttere.
 - c. å omsmelte voks fra bikuber i pestsmittet bigård. Sådanne ubrukbare vokstavler må brennes eller nedgraves sammen med kalk.
3. Denne resolusjon trer i kraft straks.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

22 janr.

I henhold til § 28, jfr. § 27 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 stadfestes den av Gjøvik bystyre i møte 30 desember 1936 vedtatte sløifning av Nygaten som regulert gate mellom Granbakken og Bratbakken i Gjøvik.

I henhold til § 3 i nevnte lov stadfestes den av bystyret i samme møte i forbindelse med omreguleringen vedtatte vedtekt for bebyggelse av eiendommen «Bratbakken nr. 2 og Granbakken nr. 2».

Vedtekten er sålydende:

«På eiendommen tillates ikke opført bygning med større høide enn den ovenfor liggende skoleplass' nivå.»

april 1924 stadfestar departementet i henhold til lov nr. 3 av 25 juli 1913 beslutning av 2. desember 1923 vedtatte vedtekt for bebyggelse i Hedmark fylke i møte 1. desember 1923 vedtatte vedtekt angående lukning _____

Vedtekten gjelder inn til _____ d. 8. fra hvilken dag den eldre vedtekt _____ harer å gjelde.

Vedtekten lyder så:

§ 1. Utsalgstider hvor salg av varer tillates på hverdager holdes lukket fra kl. 15 til kl. 17.

Utsalgstider beliggende utenfor bygrensen og i nærheten av jernbanestasjon kan åpne kl. 14.

§ 2. Sun- og helligdager samt 1. og 2. og 3. desember utsalgstidene helt lukket. Nattene 31. desember og 1. januar lukkes kl. 15.

§ 3. Efter de i vedtekten bestemte lukketider må ingen kunder slippes inn.

som er kommet inn før lukketid.

§ 4. Overtrædelse af bestemmelserne i denne vedtekt straffelovens § _____ efter loven 17.

Utgiver: Byråchef C. Lampe.